

Nieuwe

ANNIE van SLUYS

vrienden

ben horsthuis

NIEUWE VRIENDEN

ANNIE VAN SLUYS

NIEUWE VRIENDEN

Illustraties van Ben Horsthuis

UITGEVERIJ G. F. CALLENBACH bv – NIJKERK

ISBN 90 266 4494 9

1. De dag na de verhuizing

„Au!” Peter greep naar zijn achterhoofd en draaide zich met een ruk om.

De tuin was verlaten, de kamer leeg. Hij haalde zijn schouders op. Dat noemen ze een tuin. Vijf grassprietten en een dooie bloem. Hij bukte zich om de roos af te plukken. Een steentje raakte zijn schouder.

Nijdig schoot hij overeind: „Lafaard... durf je?”

Niets te zien.

Hij greep een dikke kluit aarde en smeed die in het wilde weg over de hoge heg. Een regen van steentjes was het antwoord. Dan kwamen er twee lachende gezichten over de heg.

„Mispoes,” riep er één.

Leuk hoor... Hij deed of de gezichten met de daaraan behorende kinderen niet bestonden en boog zich over de verlepte roos.

„Hé, pstt...” Hij deed of hij niets hoorde.

„Hé... zeg...!”

„Zo heet ik niet.”

„Hoe dan wel?”

„Gaat je niets aan.”

„Nou zeg... wat ben jij er voor één?”

„Peter...!” Moeder stond in de keukendeur. „Ga je even naar de bakker?”

„O, je heet dus Peter?”

Strak voor zich uitkijkend ging hij de keuken in.

„Een halfje wit, Peter,” riep de jongen.

„En een boerenbruin,” proestte het meisje er achteraan.

Ze wisten zeker al dat hij uit een dorp kwam. Ba, wat flauw.

„Waar is de bakker?” vroeg hij nors aan zijn moeder.

„Dat weet ik niet, jô... Zoek er maar één of vraag het aan iemand. Hier heb je geld.”

„Wat moet ik halen?”

„Neem maar een half wit en een half bruin.”

Hij kreeg een hoofd als een pioenroos, griste het geld van de tafel en stootte de deur uit.

„Giechelkinderen...,” schold hij kwaad. Dat begon goed. Waren ze maar in hun dorp gebleven. Waarom moesten ze verhuizen? Ze woonden prima. Moeder ook met haar baan. Ze kon toch best elke dag met vader mee blijven rijden. Want dáárom moest hij weg uit het dorp. Nu was hij al zijn vrienden kwijt en zat voor zijn verdere leven in een stad opgesloten. Balorig schopte hij een steentje zigzaggend over de stoep.

„Ben je mal,” had moeder gezegd, „in de stad heb je zo weer nieuwe vrienden. En jij wordt ook ouder, er zijn daar voor jou veel meer mogelijkheden.”

Mogelijkheden, poe... het zou wat. Met een nijldige trap vloog het steentje een heel eind verder en bleef voor de voeten van twee jongens liggen.

„Wou je wat?” riep de langste, een donkere, magere jongen met een grappig, rafelig uiterlijk. Hij gaf geen antwoord.

De jongen kwam tergend langzaam op hem toe, met slome kaakbewegingen een stuk kauwgom scheef door zijn mond werkend.

„Ik vroeg je wat.” Hij bleef pal voor hem staan.

„Houd je gezicht,” snauwde Peter, zelf verbaasd over zijn uitval.

De kleinste jongen, die eerst op een afstand was gebleven, kwam nu ook dichterbij en haalde een hand door zijn rossig haar.

Grinnikend vroeg hij: „Je woont hier zeker pas?”

Peter keek in het sproeterige gezicht met de lachende ogen en knikte bot.

„We hebben je gisteren ook zien lopen. Waar kom je vandaan?”

„O... eh... Amsterdam.” Hij durfde de naam van het gehucht niet te noemen. Ze zouden zich kapot lachen.

„Zo...?!” Aan de uithaal merkte hij dat hij een goeie beurt had gemaakt.

De jongens stootten elkaar aan.

„Op wat voor een school zit je?”

Hij haalde zijn schouders op.

„O,” zei de langste jongen, die, zoals later bleek Eddy heette, „ik snap het al. D'r af geschopt zeker.”

„Zeg doe je mee?” De andere, wiens naam Martin was, keek hem vragend aan. Hij zag blijkbaar wel wat in hem.

„Ben je stapel,” fluisterde Eddy, en gaf zijn vriend een por.

„Dat zit wel snor, hoor,” wapperde deze de bezwaren weg. „Kom mee!”

Peter liep met hen mee. Eddy fluisterde wat tegen Martin. Hij deed of hij niets merkte en bleef een eindje achter hen lopen.

Opeens draaide Eddy zich om en vroeg: „Waar woon je?”

„Een eind verder.” Hij knikte met zijn hoofd in de richting van zijn huis.

„Bij je ouders?”

„Ouders...?” Hij staarde hen met open mond aan.

„Nou, die zijn er anders nog genoeg, hoor. Je zit zeker bij een broer of zo iets?”

Hij bromde maar wat. Hij wist niets te zeggen.

Bij een poort tussen twee dromende huizen bleven ze staan. Het was er stil en de warmte hing trillend boven het plaveisel.

„Jij blijft hier. Op de volgende hoek staat Martin. Als er iemand komt moet je fluiten, denk erom.”

Hij bleef staan en keek de twee smalle figuren na die door het kronkelige steegje verder liepen. De geveltjes hingen vermoeid tegen elkaar. Voor een donker gat, waar hij een pakhuis achter vermoedde, hing een wolk dansende muggen. Een kat die op een scheef gezakt raamkozijn lag te slapen, keek nu met groene aanvalsogen naar de jongens. Toen zij voorbij waren spinde zij weer rustig verder. De poot – eerst klaar voor de aanval – hing weer slap naar beneden.

Peter wachtte. Hij stond hier voor paal. Niemand bekommerde zich om hem. Hij hoorde er niet bij.

Hij schrok. Als daverende paarden kwamen ze aanrennen. Ze holden langs hem heen.

„Lopen!” Martin gaf hem een duw.

Hij rende mee.

Enkele straten verder lieten ze zich plotseling tegen de gevel van

een oud huis zakken en haalden hun zakken leeg. Repen chocolade en zakjes drop. Voor hun opgetrokken knieën werd alles in drie hoopjes verdeeld.

Peter keek onthutst. „Waar hebben jullie dat vandaan?”

„Uit dat pakhuis in de steeg natuurlijk.” Ze lachten. Eddy raapte een hoopje op: „Hier, pak aan!”

„Moet je het niet?” Martin keek hem met een mond vol chocola verwonderd aan.

Aarzelend pakte hij zijn deel en maakte ook de wikkel open. Hij durfde niet te weigeren. Langzaam slikte hij de chocola weg, zonder iets te proeven. Daarna gooide hij de rest weer op de grond.

„Ik lust geen drop.”

„Zo, moet jij geen drop... Ben jij daar soms te groot voor?” Smalend keek Eddy op zij.

„Nou, als ik het toch zeker niet lust.”

„Lust je wel chocola?”

„Jô, zanik niet,” viel Martin zijn vriend in de rede. „Als hij nou geen drop moet.” Hij stak zijn hand in zijn broekzak. „Wil je liever een sigaret?”

„Nee merci, ik moet naar de bakker.” Peter stond op en probeerde weg te komen.

„Wat moet je daar doen?”

„Melk halen, nou goed?”

„Moet jij naar de bakker?”

„Ja, wie anders?”

„Nou... eh, je broer of zo iets.”

„D'r is tussen de middag niemand en ik heb honger.” Hij draaide zich om en liep weg.

„Hé... Mokumer!”

Onwillig keek hij om. 't Was tegen hem.

„Je houdt je waffel, hè? Als je ons verraadt...”

„Hij heeft toch zelf ook mee gedaan.” Martin gierde het uit en haalde zijn hand door zijn kuif.

Peter liep de straat uit. 't Was laat. Moeder zou wel woest zijn. Wat moest hij zeggen? Dat hij even met een paar jongens snoep was gaan stelen? Hij kreeg er een kleur van. Ze zou het vast op

haar zenuwen krijgen. Maar hij moest toch nieuwe vrienden zoeken?

Moeder had het druk met afscheid nemen van de buurvrouw.

„Dag...,” zei hij, en wilde langsschieten.

Ze trok hem aan zijn mouw met de bekende heb-je-geen-manieren-blik.

„Dit is mevrouw Begers, Peter.” Ze zei het heel nadrukkelijk.

„Dag mevrouw.” Hij stak zijn hand uit.

„Lieve help, je handen,” riep ze uit. „Kun je die niet eerst wassen voordat je iemand gedag zegt.” Ze had niets gemerkt van het lange wegblijven.

„Wou ik gaan doen, maar je trok me terug.”

„Je moet je nieuwe buurvrouw toch even gedag zeggen,” zei ze.

„Geeft niet, hoor Peter,” lachte mevrouw Begers. „Ik heb ook kinderen, ik weet hoe dat gaat.”

Best een aardig mens. Jammer dat ze van die rare kinderen heeft.

„John en Addy hebben je al gezien,” zei ze. „’t Is leuk om een vriendje naast de deur te hebben. Zeker voor Rens. Kom je eens gauw?”

Rens...? Zeker nog zo’n leukerō.

Haar ogen waren heel donker en diep in een veld van groenblauwe kleuren. Net een roos voor een schietschijf. Hij zou zijn buks heel goed moeten richten, wilde hij de roos raken.

„Peter, sta je te dromen?”

„Ja mam..., eh... nee.”

„Nou, geef dan antwoord.”

„Ja mam.”

„Je ziet maar, hoor Peter, je komt maar gewoon binnenrollen wanneer je zin hebt.” Mevrouw Begers lachte alweer.

Die giechelgezichten zagen maar. Hij had honger, het brood onder zijn arm rook heerlijk. Voetje voor voetje schuifelde hij achteruit en duwde zonder te kijken, met zijn hiel de deur open.

In de keuken zag hij dat het brood nogal vervormd was. Op de tafel probeerde hij het in model te drukken.

„Zo jong,” zei zijn vader, die boven op het aanrecht stond en zijn

best deed om een zongordijn op te hangen. „Ben je op verkenning uit geweest?”

„Er valt nogal veel te verkennen. Straten en huizen, huizen en straten.”

„Dat zal wel meevallen, hoor. Op het eerste gezicht lijkt het misschien wel zo. Maar er is hier genoeg... geef die schroevendraaier eens aan.”

„Alles is hetzelfde. Wat moet je hier doen?” zei hij, terwijl hij de schroevendraaier in de hoogte stak.

„Wacht maar, als je een paar vrienden gevonden hebt, wil je voor geen goud meer weg.”

„Thuis kon je tenminste watervlooiën vangen of slootje springen.”

„Thuis?”

„Nou ja...”

Overdreven opgewekt kwam moeder binnen. Ze had vast iets wat alleen zij leuk vond.

„We hebben het wel getroffen met de burens,” zei ze. „Mevrouw Begers is erg aardig en ze heeft drie leuke kinderen. Dat is fijn voor je, Peter.”

„Geweldig!” snoof hij.

„Wat doe je raar. Vind je dat dan niet leuk?”

„Ze hebben me al met stenen bekogeld.”

„Met stenen bekogeld?”

„Och,” kwam vaders stem van boven, „het zal wel meevallen.”

„Nou, ik kreeg ze tegen mijn hoofd en m'n rug. Ik voel het anders nog.”

„Overdrijf je niet een beetje, vent?” lachte vader, met zijn hoofd bijna tegen het plafond.

„Nee helemaal niet, hoe kun je dat nou zeggen? Jullie waren er toch niet bij.”

„En wat heb jij gedaan?”

„Weggegaan natuurlijk... Ik kan me moeilijk laten stenigen...”

Vader en moeder schoten beiden in de lach.

„Ach,” zei hij woest, „jullie snappen ook nooit wat.” En met een knal smet hij de deur achter zich dicht en liep naar boven.

„Ik heb beloofd dat je morgen zou komen,” hoorde hij moeders

stem nog.

Hij bonkte en stampte op de trap als een olifant.

„Peter!”

„Ja mam.”

„Eerst je handen wassen, hè?”

„Ja mam.”

„Je haar ook kammen.”

„Er is geen zeep.”

„Zoek maar even in één van die dozen op de overloop.”

Een stapel dozen die nog ingepakt stond van de verhuizing.

Potjes, flesjes, verbandgaas, handdoeken, een steelpan. Zeep zag hij nergens. Dan maar zonder.

Demonstratief draaide hij de kraan zover mogelijk open. Het water spatte overal rond. Op de vlekkeloze spiegel leek het net een regenbui op een glad meer. Zijn gezicht werd onduidelijk, daarna onherkenbaar. Hij hield zijn vinger op de kraan en proestte het plotseling uit. Hij was drijfnat. Het water sijpelde langs zijn hals en over zijn borst.

Vader werd ongeduldig.

„Kom je nog, Peter, we gaan eten hoor.”

„Ik ben bijna klaar. Wacht even op me, pap.”

Uit de doos trok hij een handdoek. Alle flesjes en potjes rommelde ondersteboven. Er liep iets leeg, het rook naar zuurtjes. Nagellak of zo iets. Hij maakte zijn gezicht droog en zijn shirt. Daarna kreeg de vloerbedekking op de overloop een beurt en de grond in de badkamer.

De handdoek vouwde hij op met de vuile kant naar binnen en hing hem over de wastafel.

Over de trapleuning roetste hij naar beneden en kwam juist aan tafel toen vader en moeder wilden beginnen.

Vakkundig ontweek hij de priemende blikken en vroeg om de boter, de hagelslag en de thee. De armen zweefden gewillig over de tafel en hij viel als een wolf op zijn boterhammen aan.

2. Voor het eerst bij de bureu

Rens zat in een rolstoel. Peter was perplex.

Donker krullend haar omlijstte het smalle gezicht met de hoge jukbeenderen. De spitse kin en het metalen brilletje gaven de jongen iets geleerds, waarbij de lachende, bijna zwarte ogen guitig afstaken.

„Kijk maar goed, dan hebben we dat tenminste ook gehad.” De stem van Rens klomk plagend.

Hij draaide zich met een ruk om en vroeg aan het meisje in een afgeknipte rafelbroek dat met twee balletjes tegen de muur stond te ballen:

„Kun je het niet met drie?”

„Ja, maar met twee gaat het beter. Moet jij een keer?”

„Welnee,” zei hij. Maar de balletjes werden hem al in zijn hand gedrukt. Hij gooide ze snel achter elkaar tegen de muur. De één sprong naar links en de andere naar rechts.

„Hi-hi,” giechelde het meisje, „je kan er zelf niets van.”

„’t Is een meisjesspel. Jongens voetballen.”

Rens riep vanuit de rolstoel: „Je moet het voordoen, Addy, dan kan hij zien hoe het moet.”

Schuchter draaide Peter zich om en vroeg: „Kan jij het dan wel?”

„Nee, maar daarom weet ik wel hoe het moet.”

„Je kan het zelf dus niet?”

„Hoe kan dat nou, gekkie,” Addy sprong ongeduldig van de ene voet op de andere. „Rens kan zijn armen toch niet bewegen.”

Ze liep op blote voeten, zag hij. Ze had grappige tenen in verhouding tot de lange steltachtige benen.

Hij voelde zich opgelaten. Een beetje stuntelig keek hij rond.

John zat tussen de muur en een kistje geklemd, met zijn benen over het kistje heen. Hij vertoefde met een boek op zijn buik, in de wereld van sheriffs en Indianen. Er zoemde een bij. Een eindje

verder tjlpten een paar vogels.

Schoorvoetend liep hij naar de rolstoel.

Rens had een grof gebreide trui aan op een lichte spijkerbroek. Zijn voeten stonden scheef op het daarvoor bestemde plankje. Hij zat enigszins onderuit gezakt en zijn armen lagen slap op de leuning.

Addy huppelde op hem toe en sloeg zonder een woord te zeggen een bladzijde om.

„Hoe heet dat boek?” vroeg hij om maar iets te zeggen.

Rens keek op. „Speurder en zijn maat, ken je het?”

Hij schudde zijn hoofd.

„’t Is een detective, best leuk, hoor. Ik heb zowat de hele bibliotheek al uitgelezen. Deze is van een vriend van John. Als jij soms nog wat te lezen hebt?”

Hij knikte zonder erbij na te denken. Die jongen praatte net als andere jongens. Ze deden alsof er niets aan de hand was. Hij voelde de onzekerheid omhoog kruipen. Moest hij blijven staan of kon hij weggaan?

Ze hadden hem erin laten lopen. Gemeen. Wat moest je beginnen met iemand die zich niet bewegen kon? Geen wonder dat ze blij waren met een vriendje naast de deur. Een oppas bedoelden ze zeker.

Addy stootte langs hem heen naar binnen en riep: „Doe je mee?” Hij keek haar na. Had ze het tegen hem? Hij hoopte maar van niet. Hij moest hier weg zien te komen.

Hij liep haar achterna en was van plan zonder een woord te zeggen de voordeur uit te wandelen. Maar dat lukte niet.

„Hier neem jij dat mee.” Ze duwde hem een langwerpige theeblad in handen. Ze was bijna net zo lang als hij zag hij nu. Ze leek veel kleiner.

„Hoe oud ben jij?” vroeg hij plotseling.

„Twaalf..., waarom?”

Hij keerde zich om en zette zijn mond aan de kraan. Addy liep door naar boven.

„O jongen, heb je zo’n dorst?” riep mevrouw Begers, die net de keuken binnenkwam. „Ik zal wat voor jullie klaarmaken, hoor.”

Ze pakte het blad uit zijn hand en zette er glazen op.

„Neem jij ze even mee?”

Hij bleef geduldig wachten.

„Fijn dat je meespeelt. Dat vindt Rens geweldig.”

Hij wel, dacht Peter, en keek naar Addy, die van boven kwam met een spel „Mens erger je niet” in haar hand.

„Hou je daarvan?” vroeg ze.

Hij knikte. Ook dat nog.

Voorzichtig droeg hij het blad met limonade naar buiten en hij hoorde Rens roepen: „Doe je ook mee, John?”

John klapte met een zucht het boek dicht en stond op. „Mooi boek, jô...”

Hij was de jongste van de drie en leek op Rens, datzelfde krulhaar. Nog met zijn gedachten bij zijn boek pakte hij een glas van het blad en hield het voor de mond van Rens. De limonade sijpelde langs zijn kin.

„Sufkous,” riep Addy tegen John, en diepte een zakdoek op tussen de zijkant van de rolstoel en het dijbeen van Rens. Hiermee veegde zij over het gezicht van haar broer.

Het spel werd klaar gezet op het tafeltje naast de rolstoel en het theeblad kreeg Rens op zijn knieën.

„Jij hebt rood, Rens. Peter zwart, Addy groen en ik neem paars,” zei John.

„Wie begint er?”

„Wie het eerst zes gooit natuurlijk,” lachte Addy.

Rens kreeg een ivoorkleurige dobbelsteen, die Addy voor zijn mond hield. Hij pakte deze met zijn lippen aan en blies hem op het theeblad. Zij gooiden alle drie met een zwarte dobbelsteen. Addy hield op het bord de stand voor Rens bij. Wanneer hij aan de beurt was, stokte het spel steeds even. Ze hadden zó'n plezier, dat dit eigenlijk niet opviel.

Peter had het altijd een langdradig spel gevonden. Nu was het leuk, hij had er lol in. Na een poosje wipte hij ook zonder pardon de pion van Rens van het bord als het zo uitkwam.

Rens blies of zijn leven ervan afhing om weer opnieuw een zes te krijgen.

Ze vermaakten zich kostelijk.

Rens had weer tamelijk vlug een zes en Addy juichte: „Jij mag altijd weer zo verder gaan. Ik moet er steeds ik weet niet hoelang op wachten.”

„Ik kan zeker goed blazen. Moet je ook maar eens proberen,” grapte hij naar Peter.

„Dank je, dat duurt me te lang, ik gooi liever,” ketste Peter terug.

„O, gelukkig,” riep Rens uit, „ik dacht al dat je bang voor me was.”

„Bang?” vroeg Peter. Hoe kon je nu bang voor iemand zijn die zich amper kon bewegen?

„Nou ja, niet echt bang, maar zoals een heleboel mensen. Ze vinden me eng. Ze durven nooit gewoon tegen me te doen. Sommigen denken dat ik ook nog achterlijk ben of zo iets en ze vragen dan aan degene die bij me is hoe het met mij gaat.”

„En wat doe jij dan?”

„Dan geef ik meestal een brul dat ik me best voel. Dan springen ze bijna weg.” Rens lachte.

„Ja zeg, weet je nog, Rens, die keer?” Ook John schoot in de lach.

„Toen met juffrouw Hiezen? Nou zeg, ’t mens was razend. Schoolfrik riep ik haar na.”

„En nu kan ze ons nòg niet zien. Geen van drieën meer,” legde Addy uit.

„Vertel eens.” Peter was nieuwsgierig geworden. „Wat gebeurde er dan?”

„Nou,” Rens begon te grinniken, „ik heb twee jaar bij haar in de klas gezeten. Het eerste jaar kon ik nog lopen en het tweede jaar ging ik met de rolstoel. Ze was altijd reuze aardig tegen me, maar...”

Op de verbaasde blik van Peter zei hij:

„Ja, ik heb vroeger gewoon kunnen lopen, hoor. Opeens ging het mis... iets met mijn spieren. Dus ik kwam steeds minder op school. Dan was ik ziek... waardoor ik achterkwam en dan moest ik weer naar het ziekenhuis, waardoor ik het helemaal niet meer kon bijbenen. En nog weer wat later kon ik helemaal niet meer naar school. Toen kwam er iemand die me thuis les gaf.”

„Ja, weet je nog... meneer de Groot!” viel Addy hem in de rede.

„Daar had jij zo'n afschuwelijke hekel aan.”

„Geen wonder, die kerel deed net of ik een klein kind was, zullen we nu eens kijken of je je sommetjes al weet?” bootste Rens met een vragende stem na. „En hebben wij ons taallesje nog onthouden...?”

John gierde het uit. „Weet je wat Rens toen zei? „Uw taallesje heb ik niet onthouden en één en één is drie,” en hij wees op Addy, op mij en op zichzelf.”

„Wat is daar voor leuks aan?” Peter zag de lol ervan niet in.

„'t Was ook niet zo leuk en hij snapte nog niet eens wat ik bedoelde. John is een gewoon kind en Addy ook... en toch zijn wij met z'n drieën.”

Peter kreeg ineens bewondering voor Rens. „En toen...?” vroeg hij maar om die rare kriebeling in zijn maag.

„Toen kreeg ik juffrouw Hiezen. Maar ze was zo vreselijk streng.

Iedere dag als de school uit was, kwam ze en legde me dan een paar hoofdstukken uit de boekjes uit. Ik moest ze dan later maken. Had ik het niet af, dan was ze kwaad en kreeg ik strafwerk.”

„Ja, een hele berg, hoor,” zei John nadrukkelijk.

Rens ging verder. „Op het laatst deed ik het niet meer en dan kreeg ik hele preken van haar.”

„Dan moet je er ook bij vertellen dat je het niet meer kon,” zei Addy.

„Ik kon het ook niet meer,” gaf Rens toe. „De spieren van mijn armen verlamden langzamerhand en mijn handen begonnen toen ook ineens. Maar...,” hij lachte even alsof het niets bijzonders was, „dat wilde ik haar niet aan haar neus hangen. Dus zij dacht dat ik te lui was. Ze ging naar mijn moeder toe. En ik was razend en riep haar achterna: „Schoolfrik!” ”

„Ze is nooit meer teruggeweest,” lachte Addy.

„Komt er nu nog iemand?” Peter kreeg het gevoel dat hij Rens al veel langer kende. Er was niets zieligs aan hem. Zoals ze nu zaten te „mens-erger-je-nieten,” had je niet eens in de gaten dat hij invalide was. Hij was gewoon, zoals alle jongens, alleen kon hij zijn armen en benen niet bewegen. Heel vreemd, je merkte er niet zoveel van.

„Nu komt meneer Hoofdman. Een fijne vent, jô...” De ogen van Rens schitterden. „Hij doet tenminste heel normaal, net zoals hij tegen een ander zou doen. En geen gemeier van: hoe voel je je of hoe gaat het.”

„Geeft hij je dan ook les?”

„Nee... of ja, ik weet niet hoe ik het zeggen moet. Hij praat alleen maar en vertelt.”

„Wat vertelt hij dan?” Peter was toch nieuwsgierig hoe dat allemaal ging.

„Over alles wat hem maar te binnen schiet. Over de zon en de sterren en hoeveel miljoen lichtjaren die van ons verwijderd zijn. Of over een boek dat ik net zit te lezen. De laatste keer zag hij een roodborstje in de tuin. Toen heeft hij me uitgelegd dat vogels een eigen gebied hebben waar ze in leven, een territorium noemde hij dat.”

„Dat is tenminste beter dan sommen te moeten maken.”

„Hij geeft les hier op een mavo. In het begin nam hij me nog wel eens mee in zijn auto, maar dat gaat nu niet meer. Dan wist hij onderweg weer allerlei dingen te vertellen. Hij kan zo fijn vertellen, je onthoudt het dan vanzelf.”

„Nou... zeg, nu niet meer zo kwebbelen, je moet gooien!” Addy stopte hem de dobbelsteen tussen de lippen. Rens blies hem op het theeblad en zwijgend gingen ze een poosje verder, totdat John ineens uitriep: „Ja, vier... ik ben er!”

Op hetzelfde ogenblik kwam mevrouw Begers naar buiten en zei dat Rens nu een poosje moest rusten, daar het anders te veel werd voor hem.

Peter keek op, de ochtend was nog maar half om.

„Breng je vanmiddag een boek voor me mee?” vroeg Rens, toen zijn moeder de stoel naar binnen reed.

„Oké,” zei hij, en begreep dat hij nu maar beter weg kon gaan.

Peter haalde zijn fiets uit het schuurtje en nam het boodschappenlijstje dat zijn moeder hem gegeven had, mee. Hij had aangeboden om de boodschappen te halen, zolang hij nog niet naar school ging. Dat was toch wel het minste wat hij kon doen, vond hij.

Haast had hij niet, er was veel om over na te denken. Zittend op de bagagedrager en met zijn voeten over de grond steppend, reed hij in de richting van de supermarkt. Wel fijn zo'n grote winkel. Je had tenminste al je boodschappen in één keer. Dat had een klein dorp nu weer niet.

Eigenlijk had hij best kunnen vragen of John en Addy meegingen. Zou Rens ook wel eens meegaan? Dan moesten zij achter dat wagentje lopen. Hij hoopte maar dat ze hem nooit zouden vragen met Rens mee te gaan. Dat vertikte hij, dan liep-ie straal voor gek. Ontzettend om in zo'n ding te zitten en helemaal niets te kunnen. Zijn moeder moest hem natuurlijk wassen en aankleden, hem voeren en zijn bril schoonpoetsen. In zijn bed tillen en weer in die stoel. Vreselijk gewoon.

Gek, het leek wel of zij dat allemaal niets erg vonden, ze deden of het de gewoonste zaak van de wereld was. Ze lachten en speelden

en alles was nog gezellig ook en iedereen was vrolijk. Zelfs het spelen van „Mens-erger-je-niet” was plezierig. Die Addy was ook een leuk kind.

Eddy en Martin stonden bij de supermarkt. Hij schrok. Omkeren ging niet meer, ze hadden hem al gezien. En waarom ook – hij had niets te verbergen.

„Hoi,” zei hij, en deed zijn fiets op slot.

Met de handen in hun zakken kwamen de jongens dichterbij en Eddy vroeg met kauwgum tussen zijn malende kaken: „Waar heb jij de hele morgen gezeten?”

„Bij vrienden.” Hij zei het zo nonchalant mogelijk.

„Wat heb je daar gedaan?”

Peter stond even te dubben. Als hij zou zeggen dat hij een spelletje gedaan had, zouden ze niet meer bijkomen van het lachen, dus antwoordde hij onverschillig: „Wat gaat jullie dat aan?”

„O, neem me niet kwalijk... De Mokumer voelt zich beledigd,” spotte Eddy.

„Moet je nu weer boodschappen hebben,” vroeg Martin ongeloofig, toen hij in de richting van de ingang liep.

Peter gaf geen antwoord en liep door. Eddy en Martin volgden hem op de hielen. Koffie, brood, suiker, melk en boter. Hij liep alle gangen door om de zaak bij elkaar te zoeken.

„Hier pak aan.” Martin stootte hem aan en fluisterde: „Ik heb honger.”

Peter keek niet-begrijpend.

„Hier!”

Hij voelde dat er iets in zijn hand geduwd werd. Martin liep fluitend weg, achter zijn vriend aan.

In zijn hand lag een pak Mars. „Extra voordeel” stond er met gele letters op. Hij wilde het terugleggen, maar dan zouden zij hem uitlachen. Hij liet het maar in het wagentje zakken bij de andere boodschappen en zou het aan de kassa gewoon betalen. Thuis kon hij het dan wel van zijn zakgeld bijpassen.

De twee jongens bleven bij de kassa op hem wachten en toen hij betaald had, liepen ze met hem mee naar buiten alsof er niets aan de hand was.

Ze hadden gezien dat hij het pak Mars betaald had en zeiden er niets over. In een mum van tijd hadden ze beiden al een mond vol.

„Waar is de jouwe?” vroeg Eddy tussen twee happen door.

„O, hier in de tas.” Vlug zei Peter er achteraan: „Ik geef niet om snoep.”

„Nou, wij wel, hoor, we zijn er gek op.”

Peter wilde op zijn fiets springen, maar Eddy hield hem aan de bagagedrager vast.

„Waar ga je heen?”

„Waarom?”

„Je rent altijd maar weg, wat heb je allemaal te doen?”

„Te doen...? Niets eigenlijk.”

„Waarom ga je dan weg?” Het sproeterige gezicht van Martin keek zo verongelijkt, dat Peter of hij wilde of niet, in de lach schoot. Hij moest steeds om hem lachen. 't Was best een grappige knul.

„Ik ga even eten en dan moet ik een paar boeken zoeken voor een vriend die ziek is.” Het klonk heel aannemelijk, vond hij. En ineens beseftte hij dat Rens zijn vriend zou kunnen worden.

„Zeg, kunnen we bij jou een boterham krijgen?” Martin bleef pal voor hem staan en keek hem vorsend aan.

Peter aarzelde, hij voelde er niets voor de jongens mee naar huis te nemen.

„Ja zeg,” viel Eddy hem bij, „dan hoeven wij niet naar huis. Wij wonen een behoorlijk eind weg. Helemaal daar!” Hij wees met een brede zwaai in het oneindige.

„Ik moet na het eten naar iemand toe,” zei Peter bruusk.

„Dat weten we nu wel.” Spottend liet Eddy erop volgen. „Je moet nog een paar boeken zoeken ook!”

„Ga dan maar mee.” Peter sprong op zijn fiets en wilde er vandoor gaan. Ze wisten toch niet waar hij woonde.

Martin greep zijn bagagedrager vast en dwong hem weer te stoppen.

„Wou je ons laten lopen?”

„Wat anders... Jullie hebben toch geen fiets?”

„Achterop natuurlijk!”

„Allebei?”

„Tuurlijk.” De jongens lieten zich niet afschepen. „Ga eens een beetje naar voren?”

Martin sloeg zijn been over de bagagedrager en drukte zich zoveel mogelijk tegen Peter aan. Eddy volgde zijn voorbeeld en met zijn armen om Martin heen klemde hij beide handen tussen de band van Peters broek vast.

„Karren maar,” riep hij.

Zwaaïend en slingerend trapte Peter naar huis, krom over het stuur hangend om de zaak in evenwicht te houden. Hij hoopte maar dat de buurkinderen hem niet zouden zien. Stel je voor dat moeder nu thuis zou zijn. Ze zou vast haar gezicht opzetten van „dat kan ik toch niet goedvinden”. Voor elke gelegenheid had ze een speciaal gezicht. Ze zei dan niets, maar hij begreep drommels goed, wat ze wilde. Toch wel prettig dat ze de hele dag weg was. Hij kon altijd doen wat hij wilde, zonder voor elke daad verantwoording af te hoeven leggen.

De plastic tas aan zijn stuur begon al aardig door te zakken. Straks begaf dat ding het nog. Gelukkig ging alles goed en bij Peters huis sprongen de jongens van de fiets.

„Je woont hier, hè?” Eddy keek om zich heen.

Peter gaf geen antwoord en ging naar binnen. Ze dachten maar wat ze wilden, als ze maar zo vlug mogelijk verdwenen.

In de keuken sneed hij voor elk twee boterhammen, terwijl Martin op het aanrecht ging zitten toekijken. Eddy zei niets en keek rond. Peter smeerde er boter op en legde de boterhammen op elkaar.

„Alsjeblieft – en nu opgehoepeld.”

„Tut... tut...,” snoof Eddy, „moet daar niks tussen?”

„Is er niet... schiet nu maar op.”

Eddy deed de koelkast open en haalde er een pakje ham uit.

„Is er wel, kijk maar. Je kunt je gasten toch geen kale boterham geven?”

„Jullie zijn mijn gasten niet.” Peter werd kwaad, toch deed hij voor elk een plak ham tussen de boterhammen. „Pak aan en ga nou maar.”

„Ga nou maar... ga nou maar. Zeg, mogen we het misschien even

opeten? En krijgen we niets te drinken?"

Peter keek verbluft naar Eddy. „Drinken?"

„Ja, geef maar een pilsje of zo." Martin begon te lachen.

„Dat is er niet!" Peter werd hoe langer hoe nijdiger. Zou je vader horen vanavond als hij zijn bier had weggegeven. En dan nog wel aan jongens van zijn leeftijd! Het huis zou te klein zijn.

„Wat is er dan wèl?"

„Melk...!" riep Martin triomfantelijk uit, en hield een karton melk omhoog dat hij uit de plastic tas had getrokken.

„Met melk meer mans!" Met een boog gooide hij de melk naar Eddy.

„Ba...", riep Eddy verachtelijk uit, en gooide het karton terug. Martin zag het te laat en ving niet. Met een dreun vloog het pak tegen de sponning van het raam en kwam op de rand van het aanrecht. De melk golfde uit het opengesprongen pak.

Peter dook erop af en kon nog een klein deel redden. Hij was ziedend. „Je ruimt zelf de rommel maar op," brulde hij.

Hij hoorde de voordeur dichtslaan. Ze hadden elk hun boterhammen gepakt en waren rustig weg gewandeld.

„Naarligen," schold hij, en hij gooide de keukendeur met een smak dicht.

3. Naar het strand

Net stond hij de vloer droog te maken toen de achterdeur opgegerukt werd en Addy riep: „Peter, ga je mee...” Midden in haar zin hield ze op.

„Wat doe jij?”

„Melk gemorst.”

„En maak je dat met een theedoek droog?”

„Wat geeft dat nou. Je lijkt m'n moeder wel.”

Ze begon te grinniken en zei: „Jô, 't is wel goed zo. Kom mee.”

„Waarheen?”

„Naar het strand, met Rens.”

„Met Rens?” Hij keek haar verwilderd aan. Dan moest hij achter die kar lopen.

„Ja, we nemen altijd de tweede overgang, dat gaat best. De eerste niet, die is te steil, daar kunnen we de rolstoel niet op krijgen. De tweede overgang is wel veel langer, maar dat gaat prima. En we mogen met Rens alleen maar over die tweede.”

Peter keek strak een andere kant op en zei: „Ik ben nog niet klaar.”

Ze wilde alweer weghuppelen, maar bedacht ineens: „Kom jij dan met de fiets, dan gaan wij alvast.”

„Oké!” Gelukkig maar, hij wilde best mee, maar niet met dat wagentje. Hij liep quasi-gehaast heen en weer en ruimde de boodschappen op.

„Tot straks dan.” Addy knalde de deur achter zich dicht. Weg was ze.

Hij rende in een paar sprongen naar boven en gluurde door een spleet van het gordijn de straat op.

Rens en John waren al buiten toen Addy de voordeur uitsprong met de woorden: „Hij komt straks met de fiets... hij is nog niet klaar.”

Peter zag ze druk pratend en lachend de straat uitlopen. De straat bleef daarna erg eenzaam achter. Langzaam liep hij de trap af en ging de kamer in. Met zijn twee handen recht op in de achterzakken van zijn spijkerbroek bleef hij voor het raam staan kijken.

't Was doodstil in de kamer, alleen de klok tikte.

„Verdraaid.” Hij gaf een schop tegen een stoelpoot en rende naar boven, pakte zijn zwembroek, griste de handdoek van de wastafel weg, bonkte met een paar sprongen de trap af en snelde naar de schuur. Hij sloeg zijn been over het zadel en fietste met een vaart het hekje naar het achterpaadje open.

„Héla... gaat het?” Het hekje vloog tegen het voorwiel van de fiets van mevrouw Begers op, die ook net weg wilde gaan. Ze stapte bedaard af.

„O... eh, sorry. Ik bedoel...,” stotterde Peter, „neemt u me niet kwalijk.”

„Welnee hoor, 't is mijn schuld net zo goed, ik zat te suffen.”

Zijn moeder zou gezegd hebben dat hij eerst moest uitkijken. Maar mevrouw Begers vond altijd wel een manier om iets goed te praten. Ze scheen nooit kwaad te worden.

„Moet je niet mee naar het strand, Peter?”

„Ik wilde net gaan. Ik moest eerst al die boodschappen nog opruimen,” loog hij.

„Dat is aardig van je. Ja, je moeder heeft natuurlijk ook niet veel tijd. Ben je trouwens al op het strand geweest?”

„Gisteravond even, met mijn vader.”

„O, dat is leuk, hoe vond je het daar?”

„Fijn!” Rens kon nooit met zijn vader gaan, want als hij thuis kwam, ging Rens al haast weer naar bed, had John gezegd. Alleen in een week-end, en dan was het nog vaak slecht weer.

„Wel, laat ik je niet langer ophouden, ga maar gauw.”

Peter wilde weer op zijn fiets springen, maar mevrouw Begers legde haar hand op het stuur. „Zeg Peter...,” ze aarzelde even. Hij keek haar aan.

„Rens kan het niet langer volhouden dan een uur. Wil je daarmee rekening houden?”

Hij knikte. Hij zou hem niet tegenhouden als ze dat soms dacht.

Even leek het of ze nog iets wilde zeggen, maar toen stapte ze weer op haar fiets en riep: „Veel plezier.”

Toen hij de strandweg opfietste, stonden de anderen al boven op het duinpad. John wees naar iets en Addy stond met een hand boven haar ogen de andere kant op te turen.

„Oe... hoe...”, gilde hij, zijn hand snel heen en weer slaand tegen zijn mond. Dat had hij van John geleerd – een Indianenkreet, noemde hij dat.

Ze keken om, zwaaiden en bleven wachten tot hij boven was.

„Pfft... ik heb geen adem meer,” hijgde hij. Addy haalde een handel over, waardoor de rolstoel op de rem kwam te staan.

„Blijf jij hier?” vroeg hij aan Rens.

„Dat zal wel moeten, hè?” Rens zei het nogal laconiek.

„We kunnen toch met z’n drieën...” Peter wees van de stoel naar het trapje, dat op het strand uitkwam.

John kwam vlak voor hem staan: „Dat mag niet van mijn moeder.”

Peter fronste zijn wenkbrauwen en Addy zei vlug: „Moeder is bang dat we hem laten vallen.”

„Maar nu zijn we met z’n drieën.” Hij zag er geen gevaar in.

„Maak je niet druk,” zei Rens luchtig, „wat maakt het nu uit of ik hief sta of beneden. Hier is het nog beter, ik kan nog veel verder kijken.”

„Hij is ons opperhoofd,” John wees met een wijd gebaar in het rond, „hij heeft de macht over zee en over land.” Daarna liet John zich op zijn knieën vallen en met zijn hoofd diep gebogen vroeg hij:

„Is het uw dienaar vergund om u gezelschap te houden?”

„Ge kunt aan mijn voeten komen zitten,” speelde Rens mee. „Het overige volk mag nu gaan baden.”

„Kom mee,” joelde Addy, en trok Peter aan zijn hand het trapje af. „Denk erom, niet te ver, het is bijna eb.”

Veel mensen waren er niet. Het pad was te lang. De andere overgangen nam je in een wip. Daar was het dan ook altijd een gekrioel van mensen en kinderen die huilden en vervelend zaten te doen. Je kon niet zo goed uit de weg, omdat je aan één stuk moest

opletten of je niet op armen en benen trapte. Hier lagen maar enkele zon-aanbidders en ook wel een paar moeders met heel kleine kinderen, die hier beter de ruimte hadden.

Een hond liep keffend het water in om er dan weer drijfnat uit te komen. Kwispelend bleef hij bij hen staan en schudde het water uit zijn haren.

„Kst, kst... ga weg, viespeuk,” riep Addy, en zwaaide met haar kleren naar het beest. Ze had haar badpak onder haar kleren aan. Ze lachte en gooide Peter een badlaken toe. „Hier sla die om, je had je zwembroek ook thuis moeten aantrekken en een badlaken moeten meenemen. Wat heb je nu aan zo'n klein ding?”

Wist hij veel, dat zou hem ook geen tweede keer gebeuren.

„Kun je goed zwemmen?” vroeg hij aan Addy.

„Zal je wel merken, hoor.”

„En John?”

„Allicht, anders zouden we toch nooit mogen?”

„Waarom komt hij dan ook niet?”

„Dat doen we nooit. We blijven altijd één van beiden bij Rens.”

„Ook niet leuk.”

„Voor Rens is het nog veel minder leuk.” Ze zei het achteloos en rende weg de zee in. Peter vloog haar na.

„Hé...” Hij wilde zeggen dat hij het niet zo bedoelde, maar Addy gaf hem niet de gelegenheid. Ze gooide met twee handen water naar hem en liep hard verder.

„Wou je wat?” Peter bukte zich en zo snel hij kon smet hij armen vol water terug.

Addy gilte: „Oei... oei, wat koud.”

Ze zwommen, gooiden met water en probeerden elkaar omver te werpen, totdat Addy plotseling naar het strand rende. „Even bijkomen, hoor, ik kan niet meer,” hijgde ze.

„Ik kom zo.” Peter nam nog een duik en zwom een heel eind, draaide zich om en kwam terug.

Aan de vloedlijn stonden Eddy en Martin.

„Hoi Mokumer, jij kan zwemmen, zeg.”

„Wat doen jullie hier...?”

„Hè, hè... wat doen jullie hier?” bouwde Eddy hem na. „Is dit soms privé-eigendom?”

Peter liep hen voorbij, ze moesten maar weggaan. Hij viel neer in het zand naast Addy. De jongens bleven staan.

„Is dat je meisje?” grapte Martin.

Peter reageerde niet.

„Gompie... de Mokumer heeft een meissie, dat heeft-ie vlug voor elkaar!” Eddy stond spottend te kijken.

Peter deed net of de jongens lucht waren.

„Bof jij even,” Eddy kriebelde Addy onder haar voet.

„Leukerd...” Addy sprong overeind en gooide een hand zand.

„Jô, kom mee...” Martin liep weg. Eddy smet ook nog een hand zand en ging zijn vriend achterna.

„Plaaggeesten!” riep Addy hen achterna. Peter zei niets. Addy hoefde niet te weten dat hij die jongens kende.

„Ik ga naar Rens, dan kan John ook nog even zwemmen,” zei ze.

„Daarna moeten we terug”.

„Nu al? We zijn er net!”

Addy gaf geen antwoord en liep naar het trapje. Ineens dacht hij

aan mevrouw Begers en liep achter Addy aan.

„Blijf jij nog maar,” zei ze. Maar hij had er geen zin meer in. Als Eddy en Martin hier rondliepen, was er toch niets meer aan.

„Ben je soms bang voor die jongens?” plaagde Addy.

„Ken jij ze dan?”

„Tuurlijk.” Ze rende het trapje op. „John, jouw beurt.”

John rolde al bijna naar beneden. „Wie er het eerst is, Peet.”

Hij ging toch maar mee en liep of zijn leven ervan afhing. Tegelijk doken ze in de golven en proestend kwamen ze weer boven.

„Heerlijk water, hè?” riep John. „We gaan hier elke middag naar toe. Kom je voortaan ook?”

„Best!”

Er werd geen woord gerept over Rens. Het was vanzelfsprekend dat hij op het pad bleef staan en dat ze hem om de beurt gezelschap hielden. Peter ging staan en keek naar de duin-overgang. Zouden ze nog niet terug moeten?

Op het trapje liepen Eddy en Martin. Ze hadden een stok bij zich en liepen voorzichtig. Wat zouden ze van plan zijn?”

„Hé John, kijk eens,” wees hij.

John zwom nog een paar slagen en ging toen ook staan. „Wat is er?”

„Wat moeten zij daar met die stok?”

„Weet ik veel.”

John wilde weer een duik nemen, maar Peter hield een arm voor hem.

„Rens staat boven.”

„Nou, wat zou dat?” John staaarde hem niet-begrijpend aan.

„Ze zijn vast wat van plan. Daarnet waren ze tegen Addy en mij ook al bezig.”

„Welnee hoor, kom nu maar.” John nam weer een duik en zwom weg.

Peter was toch niet helemaal gerust en ging erop af. Zo te zien was er niets aan de hand. De jongens stonden bij de rolstoel zonder iets te doen. Langzaam liep hij naar boven.

„Kijk eens, Mokumer... een kwal. Heb je die al eens gezien?”

Nieuwsgierig geworden kwam hij dichterbij. Ze hadden inderdaad

een kwal op de punt van de stok en hij verwachtte niet anders dan het glazige snotterige geval in zijn gezicht te krijgen.

Er gebeurde niets. Ze hadden het beest alleen maar aan Rens laten zien en nu werd hij met een zwaai in de richting van de zee gegooid. Peter ging terug om zijn kleren te halen. John was al aangekleed, zag hij.

„Gaan jullie maar vast,” riep hij. „Ik heb toch een fiets.”

Haastig schoot hij zijn kleren aan over zijn zwembroek heen, en rende naar boven. Hij zocht even naar zijn fietsleuteltje. Het zat gelukkig nog in zijn broekzak. Hij ging op de bagagedrager zitten en met zijn benen wijd zeilde hij naar beneden.

Eddy en Martin fietsten in grote kringen om de rolstoel heen. Addy liep erachter en John ernaast. De jongens deden niets.bijzonders. Peter vond het vreemd, hij had verwacht dat ze wel zouden sarren.

Hij sjeesde hen een eind voorbij, hield toen bijna stil en gaf een ruk aan het stuur, zodat het voorwiel een flink eind omhoog sprong. De jongens kwamen om het hardst aanfietsen. Hij zette er ook de spurt in. Hij vertrouwde ze niet.

Tegelijkertijd waren ze beneden. Met piepende remmen stopten de jongens vlak voor hem, zodat hij bijna over de grond rolde.

„Kijk een beetje uit,” zei hij nijdig.

„Kom je morgen weer?” vroeg Eddy.

„Misschien.” Hij haalde onverschillig zijn schouders op.

„Je meisje komt ook altijd, hoor.” Luid lachend reden ze weg.

„Neem je luchtbed mee,” riep Martin nog achterom.

4. Een angstige dag

In gedachten fietste Peter het duinpad op. Het was een gewoonte geworden. Een halve morgen bij de burens, boodschappen halen, waarbij hij Eddy en Martin ergens tegenkwam en 's middags naar het strand. Afspraken werden er niet meer gemaakt. Hij werd verwacht. Zoals Eddy en Martin ook verwacht werden.

Boven stond de rolstoel. Rens schreeuwde onverstaanbare klanken. Hij was alleen. Er moest iets gebeurd zijn. Peter kreeg haast en ging op zijn trappers staan, eerst links, dan rechts. Erg hard ging het nog niet.

„Schiet op!” verstond hij.

In een opwelling sprong hij van zijn fiets, liet deze vallen waar hij terecht kwam en rende het laatste stuk naar boven.

„Vlug,” schreeuwde Rens, „Martin zit in zee en kan niet meer terug.”

Hijgend bleef hij even bij de rolstoel staan. Rens was volkomen overstuurd en zag er beroerd uit. Helemaal doorschijnend wit.

„Ga nou toch!” gilte hij.

Peter stortte zich naar beneden en trok onder het rennen zijn trui uit. Er stond een sterke wind, die het zand in je gezicht blies. Het strand was verlaten, op heel in de verte een paar wandelaars na. Alleen Addy was er. Ze stond tot haar middel in het schuimend water. Met wezenloze ogen draaide ze zich om en wees met een bibberig vingertje een eind voorbij twee hoofden.

„Martin,” zeiden haar lippen. Verstaan deed hij het niet.

Toen pas zag hij het oranje luchtbed, dat een eind de zee in bolderde. Hij liet zich op de grond vallen en trok zijn schoenen en broek uit.

„Wat is er gebeurd?” riep hij.

„Ze waren allebei op het luchtbed.” Addy kwam naar hem toe.

„Eddy kwam eraf. Ze konden geloof ik niet tegen de wind op. John

is ernaar toe. Hij heeft Eddy te pakken.”

„Kan John het verder alleen af?”

„Ja.” Ze gilde nu. „Maar Martin niet. 't Is eb. Hij drijft steeds verder weg.”

Peter had geen tijd om na te denken. Hij rende door de branding en dook de zee in. Met forse slagen zwom hij recht op het luchtbed af. Het kostte hem niet veel moeite en hij was er tamelijk vlot.

De jongen spartelde en sloeg wild met zijn armen in het water. Dichterbij kwam hij niet, hij dreef eerder weg. Hij was oververmoeid. Toen hij hulp zag aankomen gaf hij het helemaal op. Hij liet zijn hoofd op het bed vallen en zijn armen naar voren met de vingertoppen in de golven.

Peter greep het luchtbed vast en trok eraan. Het hielp geen zier.

„Je zal moeten helpen,” schreeuwde hij. Martin bleef liggen en staarde hem angstig aan.

„Vooruit, zwemmen,” beval hij, terwijl hij een ruk aan het bed gaf.

„Ik kan niet meer... m'n armen.” Martin kermde.

Hij gaf een flinke mep op het bovenbeen van de jongen en riep hem toe: „Laat je armen en je hoofd op het bed liggen en zwem alleen met je benen.”

De klap scheen te helpen, Martin liet zijn benen in het water zakken en begon te zwemmen.

„Harder... moet je verdrinken?”

Peter duwde, trok en sleepte aan het bed in de richting van de kust. Hij wist niet of hij wel of niet vooruitkwam. De wind was sterk en de golven, die hij eerst niet gezien had, leken nu huizenhoog op hem af te komen. Ze lachten hem uit en zodra de één zich gierend over hem had uitgestort, kwam de volgende weer aanjoelen.

De kust zag hij haast niet meer. Zijn armen en benen werden loodzwaar. Hulp hadden ze niet te verwachten, het strand was verlaten geweest. Te veel wind natuurlijk. Hij werd misselijk van moeheid, toch bleef hij automatisch doorgaan.

„Harder...!” beet hij Martin toe.

„Het gaat wel weer,” riep deze terug. Hij deed nu ook zijn best en

senhorstius

nu merkten ze allebei dat ze de goeie richting uitgingen. Het leken wel honderden golven waar ze nog doorheen moesten. Grote hels lawaai makende golven, die hen optilden, even het strand lieten zien, om hen dan weer met een smak terug te gooien in de diepte, waarin ze dachten onder te gaan. Juist als ze meenden niet meer boven te zullen komen, werden ze weer opgepakt en hemelhoog opgetild.

Het duurde een eeuwigheid.

Peter dacht niet meer en zijn armen en benen waren gevoelloos. Hij hield zijn ogen dicht. Als die herrie nu maar eens ophield.

Er kwam een groot monster, dat hem beetgreep.

„Blijf met je handen van me af,” wilde hij schreeuwen, maar zijn mond wilde niet opengaan. Het monster was Eddy en trok hem overeind.

Hij ging staan en strompelde door nog maar een heel klein laagje water. Toen viel hij voorover met zijn gezicht op het strand.

Toen hij zijn ogen weer opendeed, lag hij in het warme zand. Zijn broek en schoenen lagen naast hem.

Het zand was lekker en hij droogde snel. Hij nam een handvol zand en liet het tussen zijn vingers door op zijn buik vloeien. Het werd een bergje en liep langs zijn zij weer naar beneden. Een kriebelig gevoel. Hij kon wel slapen of had hij geslapen? Er was niemand meer te zien. Ze waren zeker met Martin meegegaan. En hij moest maar zien... Ondankbaar stel!

Langzaam trok hij zijn broek aan en met zijn sokken en schoenen in zijn hand ging hij zijn trui zoeken – ergens bij de duinovergang. Speurend keek hij rond. Nergens iemand te bekennen. Zijn fiets lag halverwege, aan de rand van het pad. Langzaam liep hij erheen, kwaad op de anderen, die hem gewoon maar aan zijn lot hadden overgelaten.

Hij raapte zijn fiets op. Het stuur stond scheef, de lamp was eraf en in het voorwiel zat een slag. Onmogelijk om daarop te rijden, stelde hij vast. Zal je vader horen. Zin om zich er druk over te maken had hij niet. Het voorwiel tilde hij onder zijn arm en liep naar huis.

Eindeloos was de weg van het strand naar de stad. Die fiets zou hij het liefst ergens hebben laten vallen, maar dan werden zijn ouders kwaad.

Aan het eind van de strandweg zaten Martin en Eddy met de ruggen tegen elkaar. Ze wachtten met bedrukte gezichten en zeiden geen woord.

Peter voelde een ongelooflijke woede in zich opkomen en met een verbeterd gezicht liep hij strak langs hen heen.

„Zal ik je fiets nemen?” vroeg Eddy op vreemde effen toon, terwijl hij omhoog krabbelde. Geen bedankje, geen uitleg.

Razend liep hij door. Eddy kwam achter hem aan en stak zijn hand uit naar het stuur.

„Laat dat,” sneed Peters stem hoog.

„Geef nu maar.” Eddy greep naar de fiets.

Peter liet de fiets vallen en sprong met een schreeuw op Eddy af. In een mum van tijd rolden zij over de grond en Peter sloeg waar hij hem maar raken kon. In zijn wilde drift hoorde hij niet wat Martin riep, toen deze probeerde de kluwen armen en benen uit elkaar te krijgen.

Gierende banden – er stopte een auto en het portier sloeg dicht.

Een barse mannenstem riep: „Hé... wat moet dat?”

De man sleurde de jongens uit elkaar. Beschaamd sloegen zij het stof uit hun kleren.

„En jij de auto in, vooruit!” Hij trok Peter aan één arm. Sprakeeloos staarde Peter zijn vader aan. Hoe kwam die nu hier?

„Schiets op, ga in de auto zitten. Ik leg je fiets wel in de kofferbak.”

Bij het woord fiets draaide Peter om en liep naar de auto. Nu zou je het hebben.

Door het raam zag hij dat zijn vader met de kapotte fiets in zijn handen nog even met de andere jongens bleef praten. Tjonge, wat deed hij vriendelijk, hij moest eens weten.

De fiets ging in de kofferbak. Vader nam achter het stuur plaats en zonder een woord reed hij weg. Na enkele ogenblikken vroeg hij:

„Alles goed met je?”

Geen woord over zijn fiets.

„Met mij wel.”

„Ik geloof dat ik trots op je kan zijn, is het niet?”

Peter haalde zijn schouders op. Wat moest hij zeggen? Zeker nog niet gezien dat zijn fiets naar zijn grootje was.

Vreemd stil was de straat, dreigend haast.

„Is mam al thuis?”

Vader deed het portier open. „Hoe laat denk je eigenlijk dat het is?”

Nu wist hij nog niets. Hij stapte ook maar uit. Toen de deur opening, keek hij schuin langs vaders arm naar de gangklok. Zeven uur – schrok hij. Hoe kon dat?

Moeder kwam de gang in. „Gelukkig Peter, ben je er?” En met een stem of ze in een komplot zat, fluisterde ze: „Ga eerst maar even onder de douche. Addy en John zijn hier, dan... eh... krijg je eten.”

Hij bonkte de trap op, hield halverwegen stil en riep naar beneden:

„Heb je mijn fiets al gezien?”

„Nee, maar ga nu maar.”

„Dat heb ik anders niet gedaan, hoor.”

„Ik weet het, schiet nu maar op. We wachten al een hele poos op je.”

Peter deed de warme kraan helemaal open en ging daarna een handdoek zoeken. Ze deden allemaal even gek.

Hij stapte onder de warme straal. „Au.” Vlug koud erbij, niet te veel. En nu maar over zijn opgeheven hoofd laten stromen. Met het water spoelde ook zijn kwade bui door de afvoer – lekker, daar knapte je van op.

Al een paar maal was hij geroepen, maar hij gaf geen antwoord en bleef extra lang onder de douche staan. Uitgebreid ging hij op zoek naar schone sokken en een shirt. Op zijn dooie gemakje kwam hij de trap af en ging naar de kamer. Hij rammelde. Als ze nu maar gelijk gingen eten.

Op de drempel bleef hij als versteend staan.

„Wat doen jullie hier?”

Ze zaten allemaal op de bank: Addy, John, Eddy en Martin. Ze keken hem alleen maar aan. Hun gezichten stonden bang.

„Kom ook even zitten, jongen,” zei zijn vader.

„Hij heeft mijn fiets vernield! En... en...” Peter werd rood en begon te stotteren. „En hem heb ik... uit de zee gehaald... mijn dank was een stukgetrapte fiets!”

Niemand zei iets, ze keken alleen maar. Er schoot een brok in zijn keel en hij vluchtte naar de keuken om een slok water te drinken. Hij kon moeilijk gaan staan janken waar ze allemaal bij waren.

Niemand kwam hem achterna. „Laat hem maar uitrazen,” zou zijn vader wel gezegd hebben. Met zijn handen in zijn zakken bleef hij de tuin in staren. Zachtjes ging de deur achter hem open. Hij keek niet om. Addy stond naast hem en fluisterde: „Of je binnen wilt komen.”

Hij reageerde niet.

„Toe Peter.” Ze trok hem aan zijn arm.

Woest rukte hij los. „Zodra jullie opgehocpeld zijn. Vanmiddag lieten jullie mij ook aan m'n lot over en nu... nu kunnen jullie verder wippen.” Hij deed een stap naar buiten en wilde haar verder laten staan.

„Peter,” Addy trok wild aan zijn arm, „Rens ligt in het ziekenhuis.”

Sprakeloos staarde hij haar aan.

„Hij is gevallen... of...eh... we zijn met elkaar gevallen. Kom mee, je vader zal het wel vertellen.”

Hij liet zich de kamer intrekken.

Als speren priemden alle ogen door hem heen. Hij keek net zolang terug tot zij een ander object hadden gevonden om naar te staren.

Addy was weer naast John gekropen en staarde in het niets. John trok met zijn nagel de vouw in zijn broek na alsof het een meetkundige lijn was. Eddy en Martin zaten naast elkaar op het uiterste randje van de bank, klaar om zo weer weg te schieten. Als hun blikken elkaar kruisten, schrokken zij daarvan en keken vlug naar buiten.

„Kom maar zitten.” Vader was een en al vriendelijkheid. „Weet je wat er is gebeurd?”

„Alleen dat Rens in het ziekenhuis ligt.”

„Eet eerst maar wat,” knikte moeder naar de schaal broodjes op

tafel. Ze hadden uit het vuistje gegeten. Niet veel, zo te zien, de schaal was nog halfvol. Heerlijke broodjes, met ham en met kaas. Gulzig pakte hij er twee tegelijk, wat hem een vernietigende blik van Addy opleverde. Hij nam een grote hap en luisterde naar zijn vader.

„Heel toevallig kwam ik erg vroeg thuis, omdat ik nog naar de stad wilde om wat gereedschap te kopen voor allerlei karweitjes. Op de hoek trof ik mevrouw Begers. Ik stopte en vroeg of er iets was. Ze was ongerust omdat de kinderen nog niet thuis waren. Ze begreep er niets van, want Rens kon het beslist niet zo lang uithouden in die rolstoel. We zijn toen samen gaan kijken. We vonden hen...,” hij knikte naar de bank, „op de strandweg. Eddy was er ook bij. Ze waren bezig Rens in de rolstoel te tillen.”

„In de rolstoel... waarom?”

„Laat me nu even uitspreken,” deed vader ijszig.

„Rens was...,” hij aarzelde even, „nu ja... hij was er heel naar aan toe. We schrokken erg van hem en zijn direct met hem naar het ziekenhuis gereden. Later hoorde ik pas hoe de vork in de steel zat. Toen zij drieën bij het strand kwamen, waren Eddy en Martin al in zee. Ze waren met een luchtbed. Rens zei nog dat het niet mocht, want het was eb. Nu ja,” hij maakte een wanhopige hoofdbeweging, „op de een of andere manier kregen ze in de gaten dat de jongens niet terug konden en toen zijn zij er achteraan gegaan.” Hij wees op Addy en John. „Eddy kwam terug en liet Martin alleen op het luchtbed.”

„Ik wilde komen vragen of jullie ons kwamen helpen,” verontschuldigde Eddy zich. „We konden dat ding niet naar het strand krijgen.”

„Ja,” ging vader verder, „Eddy kon haast niet meer terugkomen en Martin wist in zijn eentje helemaal niets meer te beginnen. Toen kwam jij – en zoals ik heb begrepen – precies op tijd. Addy mocht van John de zee niet in. Zij moest Eddy verder helpen en dan zou John weer naar Martin gaan.

Gelukkig kwam jij, want John was doodmoe en nog een tweede keer... enfin.

Ze stonden daarna met z'n allen angstig af te wachten of het je zou

lukken. En toen je erin slaagde, is Addy naar boven gegaan, naar haar broer.

Rens was erg van streek door dat hele voorval en Addy schrok verschrikkelijk van hem. Ze heeft John geroepen en zijn naar huis gegaan.

In hun haast zijn ze gevallen...," vader zweeg even, "... over een fiets die daar lag..."

„Mijn fiets?" Peter voelde zijn hart naar boven springen en in zijn keel kloppen.

Vader knikte.

„Eddy heeft jullie nog uit zee geholpen en is toen ook naar hen toe gegaan. Later kwam Martin, toen hij was bij gekomen. Jij bent blijkbaar nog weer later gekomen."

Peter kon geen woord uitbrengen, alles draaide voor hem. Rens was over zijn fiets gevallen.

„John en Addy waren al hier toen ik thuiskwam. Ik ben direct weer naar het strand gegaan om te kijken hoe het met jullie was. Je begrijpt dat ik bang was, dat er nog ergere dingen waren. Ik was dolblij dat ik jullie daar zag vechten."

„Ik dacht dat zij mijn fiets hadden vernield en..." Peter kwam weer niet verder. Wat een idioot was hij geweest.

Vader knikte en hield verder zijn mond. Moeder zei zacht: „We zullen moeten afwachten. Rens' moeder is nog in het ziekenhuis."

Peter stond op, legde de afgehapte broodjes weer op de schaal en liep de trap op. Voor het eerst in zijn leven nu heel zacht.

5. Rens

Met een schok werd Peter wakker en vloog overeind. Niets te zien, niets te horen. Vreemd. Hij geeuwde en rekte zich uit. Dan liep hij naar het raam. Alles was stil, zeker nog erg vroeg. Hij zocht zijn horloge. Negen uur!

Negen uur? Waarom hadden ze hem niet geroepen? Niemand meer thuis natuurlijk. Ba!

In ijzige stilte stond de tafel nog gedekt. In de koelkast zocht hij melk en begon traag te eten. Er hing een vreemde sfeer, die hij niet thuis kon brengen. Eensklaps dacht hij aan Rens. Hij schoof zijn bord terug en ging naar boven om zich aan te kleden. Net stak hij zijn blote voeten in zijn sandalen, toen hij de achterdeur hoorde.

„John?”

Geen antwoord.

„Ben jij het, Addy?”

Weer geen antwoord.

Dan zie je zelf maar, dacht hij, en schonk er verder geen aandacht aan. Hij zocht zijn kleren bij elkaar en gooide het raam wagenwijd open.

Er kwam iemand de trap op, de deur ging open en moeder kwam binnen. Hij was verbaasd. „Ik dacht dat jullie weg waren. Is pap ook thuis?”

Ze schudde van nee en ging op de rand van het bed zitten.

„Kom eens even hier,” vroeg ze.

Wat deed ze vreemd. Hij keek haar eens goed aan. Dat gezicht kende hij niet. Net de hond van oom Geert, die kon ook zo kijken als je hem op z'n kop had gegeven. Een treurige, zielige blik.

„Luister even naar me, Peter,” zei ze, zo zacht, dat het bijna fluisteren was. „Ik moet je iets vertellen.”

Zeg het dan, wilde hij uitroepen, maar in plaats daarvan ging hij langzaam naast haar zitten. Wat deed ze raar, zo loom... maf. Ja,

dat was het juiste woord: maf!

Ze schoof naar hem toe en legde een hand op zijn knie. „Van-nacht...,” ze hield weer op en liet haar schouders zakken, „van-nacht is Rens overleden.”

Het was ineens stil, zo stil... dat het leek of de hele wereld de adem inhield.

Hij keek haar niet-begrijpend aan, hij had het vast niet goed gehoord.

„Rens?” vroegen zijn lippen, zonder woorden.

Moeder knikte.

Wat bedoelde ze. Rens... vannacht... Wat was dat voor geklets?

Hij keek haar nog eens aan. Ze meende wat ze zei, het was geen onzin. Hoe kon dat nou?

„Bedoel je dat Rens dood is?”

„Ja, dat bedoel ik. Je kunt je dat niet voorstellen, hè? Dat begrijp ik best. Maar toch is het zo. We wisten wel dat het binnenkort zou gebeuren. Tenminste ik wist het en je vader en natuurlijk de ouders van Rens. Maar als het dan zover is...” Ze ging niet verder en bleef stilletjes zitten.

Hij wou maar dat ze wegging of dat ze over iets anders begon. Als ze maar niet zo akelig bleef zitten kijken. In stilte smeekte hij: „Ga weg... ga alsjeblieft weg, toe nou... ga dan toch!”

Hij stond op en ging zijn tanden poetsen.

„De tandpasta is op,” zei hij, en gooide de lege tube in het rieten mandje bij de wastafel. „Ik kan geen nieuwe halen, want ik heb geen fiets.”

Bij het woord fiets schrok hij. Rens was over zijn fiets gevallen en daarom was hij nu dood.

„Je vader zal hem wel meenemen en laten maken,” zei ze, terwijl ze opstond.

Gelukkig ze ging weg.

Hij liep naar het raam en keek de tuin van de burens in. Er was niets te zien. Griezelig stil was het daar. Waar zouden Addy en John nu zijn? Zouden ze niet naar buiten mogen – of zouden ze niet willen? Nu hoefden ze niet meer achter die rolstoel te lopen en konden ze gaan waar ze wilden. En Rens, waar zou hij zijn?

Hij liep de trap af en slenterde door de kamer. Hij keek naar buiten. Addy kwam net de deur uit. Vliegenvlug dook hij op de grond. Op handen en voeten kroop hij naar het raam en keek voorzichtig door een kier van de vitrage. Zonder op te kijken liep ze door. Gelukkig!

Hij ging naar de keuken waar moeder aan het opruimen was.

„Moet ik iets doen?” vroeg hij onbeholpen.

„Nee hoor, ik blijf vandaag thuis en ga straks even naar mevrouw Begers. Misschien kan ik haar helpen, er moet zoveel gebeuren nu.”

„Waar... eh... is t-ie?” Het klonk gek, dat voelde hij wel, maar kon je nu vragen waar Rens was. Hij was er toch niet meer?

„Waar Rens is, bedoel je?” vroeg moeder. „Hij ligt nu opgebaard in het ziekenhuis. Ik ga er straks even naar toe. Wil je mee?”

„Nee!”

„Dat is misschien maar beter ook.”

„Is hij... komt het door die fiets... ik bedoel, waarom is hij doodgegaan?”

Peter hakkelde, hij wilde een heleboel weten, maar wist niet hoe hij het moest vragen.

Moeder sloeg vol begrip een arm om hem heen: „Ga nu geen rare dingen in je hoofd halen, jochie. Het komt niet door jouw fiets. Ga nu eens even zitten en luister naar me.” Ze duwde Peter op een stoel en ging zelf op een stoel tegenover hem zitten. Ze pakte zijn beide handen en de hare en keek hem recht in zijn ogen.

„Je weet toch dat Rens een ziekte had die hem steeds verder verlamde?”

Peter knikte.

„Hij heeft je toch zelf verteld dat hij nog twee jaar naar school is geweest. Zoals je weet in het tweede jaar met de rolstoel. Vanaf die tijd werd het steeds erger en zijn ouders wisten dat hij eens totaal verlamd zou zijn en daaraan zou overlijden. Mevrouw Begers heeft het me direct toen we hier kwamen wonen verteld. Ze wist ook dat het nog maar een heel, heel korte tijd zou zijn dat hij bij ons kon blijven.”

„Wist Rens het zelf dan ook?”

„Rens wist het zelf ook. Eerst niet natuurlijk, maar doordat hij steeds minder kon heeft hij het begrepen. Het was al zover, dat hij moeilijk kon slikken.”

„Hoe kan dat, hij heeft er nooit iets van laten merken.” Was het mogelijk om gewoon te doen als je wist dat je binnenkort doodging?

„Wat moest hij dan laten merken? Hij kende je nog te kort. Wie weet, misschien had hij anders wel eens wat gezegd.”

„Maar als hij niet over mijn fiets...”

„Als hij niet over jouw fiets was gevallen, had hij inderdaad nog een poosje langer kunnen leven,” viel moeder hem in de rede.

„Maar je kan het ook zo bekijken – door jouw fiets is hem het ergste bespaard gebleven. Een laatste ziekbed, dat èn voor hem, èn voor het hele gezin Begers een verschrikking geweest zou zijn.” Het duizelde Peter. Wat ze nu toch allemaal zei! Hij stond op, hier hield hij het niet meer uit. Hij rende de tuin door naar het schuurtje. Geen fiets. Dan maar lopen. Hij holde het paadje af naar de straat en rende voort zonder op of om te kijken.

Drie straten verder stopte hij pas, omdat hij pijn in zijn zij kreeg en naar adem snakte. Hijgend bleef hij stilstaan en leunde tegen een pui van een winkel.

Auto's toeterden, fietsbellen rinkelden, vrouwen liepen met boodschappentassen en de mensen praatten en lachten luid en druk. Zou dan niemand aan Rens denken? Ze konden toch zo niet doorgaan alsof er niets was gebeurd? Alles zou moeten stoppen en iedereen zou stil moeten blijven staan. Er was iets ontzettends gebeurd en je kon onmogelijk doen of alles gewoon doorging. Zelfs de zon leek te lachen aan een hemel die bespottelijk blauw was.

„Hoi Mokumer.” Eddy kwam naast hem staan, op de voet gevolgd door Martin, die vlak voor hem halt hield en hem vol vertrouwen aankeek.

„Ben je nog steeds kwaad op ons?”

Peter schudde zijn hoofd. „Ik dacht dat jullie mijn fiets kapot hadden gemaakt.”

„Dat begrepen wij later pas. Ik vond het al zo raar.” Een beetje verlegen liet hij erop volgen, „Bedankt dat je me uit de zee gehaald hebt.”

„Doe niet zo gek,” zei Peter met een schouderophaal, „dat zou jij toch ook gedaan hebben.”

„Ik wist me anders geen raad meer, ik had nooit meer terug kunnen komen.”

Peter vond het welletjes, 't was onbelangrijk, hij had geen zin om er verder over te praten. Hij liep weg. Na een paar passen draaide hij zich half om en vroeg: „Weten jullie het van Rens?”

De jongens knikten en bleven staan waar zij stonden.

Hij liep verder, straat in, straat uit, zonder doel. Hij zag niet waar hij liep en dacht aan niets. Zonder het te beseffen was hij ineens op het strand. Urenlang liep hij langs de vloedlijn, totdat hij zich moe voelde en merkte dat hij honger had. Het was eigenlijk onbehoorlijk om honger te hebben.

Zouden ze bij Begers nu ook honger hebben?

Zijn moeder zat aan de tafel te schrijven. In elke enveloppe stopte ze een kaart. Ernaast lag een lange lijst met adressen.

Ze leek opgelucht toen hij binnenkwam.

„Waar heb je toch de hele dag gezeten?” vroeg ze.

„Op het strand.”

„In je eentje?”

„Ja mam.”

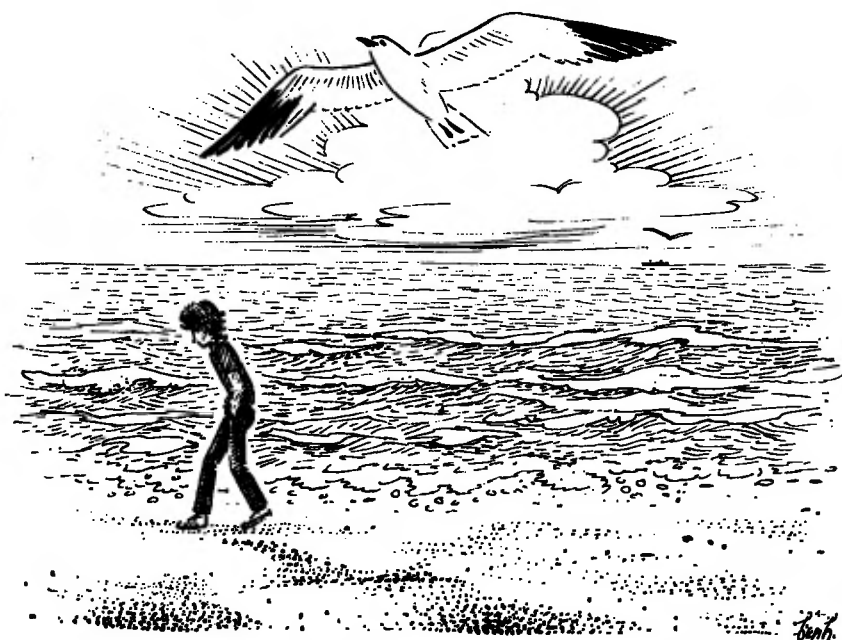
Ze keek hem even onderzoekend aan, maar hield er toen verder gelukkig haar mond over.

„Wil jij de postzegels erop plakken?” vroeg ze op een manier of hij dat iedere dag deed. Hij ging ook aan de tafel zitten en scheurde voorzichtig de postzegels los van een groot vel. 't Was jammer om ze af te scheuren, aan elkaar waren ze veel mooier. Zo glad en nieuw. De postzegels plakte hij mooi recht. De bovenkant en de zijkant precies tegen de grijze rand.

„Heb je de kaart al gelezen?” vroeg moeder.

„Nee.” Hij haalde een kaart uit de enveloppe. Die had ook een grijze rand. Met schuine letters stond er bovenaan:

„Daarboven juicht een grote schaar van kinderen voor Gods troon.”

Een grote schaar, belachelijk. Wie zette dat nou zo! Een schaar van kinderen of kinderen met een schaar. Ze konden ook in de vorm van een schaar juichen. Zou Rens nu juichen? Gek woord eigenlijk. Als je het vaak achter elkaar zei, was het net of je iets raars zei. Hij moest erom lachen.

Moeder keek op. Hij voelde dat ze naar hem keek, maar hij deed net of hij het niet zag en plakte heel aandachtig postzegels op.

„We hebben nog een paar kaarten over en een stuk of wat postzegels.” Ze telde de kaarten.

„Ik gooi de zaak wel in de brievenbus.” Peter stond vlug op. Stel je voor dat ze vroeg of hij de rest even bij de burens wilde afgeven.

Voor geen goud ging hij ernaar toe. Wat moest hij zeggen?

„Wil je een tas hebben?”

„Niks hoor, 't gaat zo best.” Hij moest zo snel mogelijk van die argusogen af zien te komen. Ze keken dwars door hem heen en zagen zijn gedachten al voor hij ze zelf wist.

Met een arm vol kaarten strak tegen zijn buik en zijn andere arm

er beschermend overheen liep hij de straat op en liet zijn moeder de deur achter hem sluiten.

„O nee,” kermde hij zacht. Hij rolde precies van de ene ellende in de andere. De deur naast de hunne ging open en Addy kwam naar buiten.

Pfft... wat moest hij met haar beginnen? Doorlopen maar en net doen of hij niets gemerkt had.

Een fietsslot klikte. Ze had haar fiets dus tegen de voorgevel gezet. Hij mocht dat nooit. Misschien moest ze wel de andere kant op.

„Hoi Peter.” De fiets hield in en Addy slierte met haar voet over de stoeprand. „Waar ga je heen?” Ze keek naar zijn armen. „O, ik zie het al. Je gaat die kaarten naar de bus brengen. Je moeder heeft ze geschreven, hè? Aardig van haar.”

„Aardig... waarom? Jouw moeder zal genoeg te doen hebben... nu. Nogal logisch dat iemand haar een beetje helpt.”

„Ja, moeder heeft het wel druk Jô,” liet ze er vertrouwelijk op volgen, „iedereen loopt in en uit – de hele dag al. Het lijkt wel feest. Ik vind het afschuwelijk. Daarom smeer ik hem. John blijft languit in zijn kamer liggen lezen.”

Peter stopte bij de brievenbus er liet de kaarten er met stapeltjes tegelijk in vallen. Hij wachtte steeds tot hij een plof hoorde. Net of hij steeds een stukje Rens liet vallen. Er liep een rilling over zijn rug, ondanks de warmte. Hij moest iets tegen haar zeggen.

„Erg van Rens,” zei hij maar.

„Ja.”

Wat nu? Hij kon moeilijk weglopen.

„Spring maar achterop,” zei Addy.

„Waar naar toe?”

„O, wat doet dat ertoe... nergens.”

Hij sprong op de bagagedrager.

„Hoei...,” riep ze met een slinger van haar stuur, „voorzichtig een beetje!”

Na een kronkelig begin reed ze verder toch recht, maar ze zei niets meer. Ook Peter had niets te vertellen. Zwijgend reden ze de straten door in de richting van het strand. Vlak voor de duinweg stopte ze plotseling.

„Laten we verder maar lopen, ik stik zowat.”

De fiets zette ze tegen een paaltje. Ze liepen naast elkaar naar boven.

Voor hen lag het strand met de zee en achter hen het pad waar Rens was gevallen. Nu was er niets bijzonders te zien. Het was niet eerlijk. Gisteren was er aan twee kanten gevaar en nu was alles zo rustig als maar mogelijk was. Het geruis van de zee overstemde het gekriemel van de paar kinderen, die zo laat op de middag nog genoten van de zon en het water.

„Jij zegt anders ook niet veel,” verweet Addy hem plotseling.

„Vind jij het dan niet erg?”

„Tuurlijk, maar daarom kan je wel wat zeggen.” Ze stapte over het prikkeldraad en ging boven op een duintop zitten met haar gezicht naar de zee. Hij wist niet beter te doen dan haar achterna te gaan en naast haar te gaan zitten.

„Jammer dat ik mijn badpak niet heb meegenomen,” zei ze.

„Je kan nu toch zeker niet gaan zwemmen?“

„Kan best, moeder zegt dat we net eender moeten doen als anders. Alles blijft gewoon doorgaan.“

Peter haalde zijn schouders op.

„Kijk, daar komen Eddy en Martin... en daarachter meneer Hoofdman.“

De twee jongens kwamen met rode hoofden aanrennen en een heel eind daarachter liep een man. Dat was die onderwijzer die altijd bij Rens kwam. Hij had een hele andere voorstelling van hem. Het was helemaal geen meneer, eerder een kwajongen, ook al had hij een donkere sik. Zijn haar flodderde net zo slordig om zijn hoofd als bij hem en alle jongens die hij kende. Toch kreeg hij een rare kriebeling in zijn maag. Scheurde de grond maar open, zodat hij erin weg kon zakken of zoiets.

De jongens hielden aarzelend stil. „Dáág,” zeiden ze, en het klonk zo gek, dat Peter erom moest lachen.

Dat gaf hun moed. „Gaan jullie mee zwemmen?“ vroegen ze.

Peter was verbaasd. Die waren ook niet bang!

Maar Addy giechelde ineens: „In mijn onderbroekje zeker? Nee, merci!“

„Heb je dan niks bij je?“ Eddy keek van haar naar Peter.

„Nee, natuurlijk niet, ik was toch niet van plan...“ Haar stem sloeg over en ineens begon ze te huilen.

Ongemakkelijk keken de jongens elkaar aan, en bedremmeld zei Martin: „Nou, dan gaan we maar.“

„Denk erom, niet te ver, hoor,” riep meneer Hoofdman, die nu ook vlak bij was, hen na.

„Nee pa, écht niet,” zei Martin zacht, en rende toen weg. Peter keek met open mond van de een naar de ander. Had hij dat nu goed gehoord?

Meneer Hoofdman stapte ook over het prikkeldraad heen en haalde een grote schone zakdoek uit zijn zak. „Hier snuit je neus maar eens, meiske.” Hij liet zich naast Peter vallen en vroeg: „Ben jij niet de nieuwe buurjongen van de Begertjes?“

Peter knikte en zei toen, denkend aan de heb-je-geen-manierenblik van zijn moeder: „Ja meneer.“

„Jammer voor je, dat je je vriendje nu alweer moet missen.”

Addy ging opnieuw huilen en Peter dacht: Was die man maar weg gebleven.

„Huil maar gerust, hoor kind, je hoeft je voor mij niet te schamen. Je vindt dit erg, dat vinden wij allemaal. Jij mist je broer, Peter zijn vriend en ik mijn leerling. Iedereen zal hem missen, want iedereen hield van hem. Rens was een bijzondere jongen, van wie je wel moest houden. Maar Rens zelf is nu veel gelukkiger. Hij heeft geen pijn meer en geen angst.”

„Kan hij nu weer lopen?” vroeg Addy door haar tranen heen.

„Hij is nu net eender als alle anderen. Er bestaan in de hemel geen akelige dingen.”

Straks begint-ie nog over engeltjes met vleugeltjes, dacht Peter. Als-ie dat zegt, loop ik weg.

„Rens zou niet willen dat jullie bedroefd om hem waren. Als het kon zou hij jullie vertellen hoe fijn hij het nu heeft. Jullie moeten blij zijn voor hem. Je mag hem natuurlijk missen en dat zullen we zeker, maar blijf eraan denken dat hij het beter heeft dan wij allemaal.”

„Zo iets zei mijn moeder ook,” zei Addy. „En ik ben ook wel blij voor Rens, maar ik kan er niets aan doen, ik moet toch steeds huilen.”

„Geeft niets, hoor kind, huil jij maar gerust. Dat komt door de plotselinge schok om iemand te verliezen van wie je hield.”

Even zaten ze zo, ieder met zijn eigen gedachten. Toen zei meneer Hoofdman, zich tot Peter buigend:

„En jij, Peter, zo heet je toch?”

Peter knikte.

„Waarom ben jij zo stilletjes?”

Peter zei niets.

„Ik moet je nog bedanken dat je Martin gered hebt, dat was heel moedig van je.”

„Rens is over mijn fiets gevallen!” zei Peter ruw. Martin vond hij bijzaak.

„Dat weten we allemaal.” De stem van meneer Hoofdman was heel rustig. „Maar daar kon jij toch niets aan doen. Je liet die fiets

daar vallen om iemand te redden. Daar zal niemand je een verwijt van maken.”

„Als ik die fiets niet had neergegooid, had Rens nog geleefd.” Er kwam weer die bonk in zijn keel en hij moest een paar keer slikken om hem weg te krijgen.

„Als, jô... als. Als ik naar Rens was gegaan, zoals ik had afgesproken – en als Martin en Eddy niet met dat luchtbed in zee waren gegaan... en als Addy en John niet naar hen toe waren gerend... Je voelt het wel, hè?”

Zo had Peter nog helemaal niet gedacht.

„Zou Rens niet gedacht hebben...”

„Of Rens nog iets gedacht heeft, weten we niet. Maar we weten wel dat de Heer op dat moment Rens bij zich wilde hebben en daarom is het gegaan zoals het ging.”

Hij stond op. „Kom, daar heb je de jongens, we gaan weer naar huis. En jullie moeten zeker ook terug.”

„Bent u met de auto?” vroeg Addy. „Mag Peter dan niet met u mee? Hij heeft geen fiets.”

„Natuurlijk kerel, ga maar fijn met ons mee, hoor.”

6. Peter moet ook mee

Zes auto's waren er. Net een glimmende slang, die door de zonnige straten kroop. In de laatste zat hij, tussen zijn ouders. De andere mensen kende hij niet. Hij kende eigenlijk niemand, op de burens na. Gelukkig dat zijn ouders naast hem zaten. Alleen had hij nooit gedurfd. Een lijkwagen zag hij niet. Het duurde lang. Waren die vreemde mensen er maar niet bij, dan had hij kunnen vragen waar ze helemaal naar toe gingen.

De vrouw op het klapbankje voor hem was dik met zwart haar. Haar gezicht hing in witte rimpels naar beneden. De bril met het donkere montuur gaf haar ook al niets vriendelijks.

„Je vraagt je af,” draaide ze haar hoofd enigszins naar moeder, „waar heeft zo'n leven voor gediend?”

„Elk leven heeft zin,” zei moeder zacht.

De man naast haar knikte voor zich heen, als was hij het met moeder eens. Hij had een dikke rode nek, die in plooiën over zijn jas hing en de grijze haarstoppels leken wel één voor één in zijn hoofdhuid te zijn gestoken.

„Die ouders hebben toch een heel stuk van hun leven moeten opofferen,” ging ze verder, „en waarvoor? Voor niets toch zeker?”

„Het is niet voor niets geweest,” zei vader nu. „Ze hebben veel liefde gegeven en gekregen en juist door dat kind is er een hechte band gegroeid in dat gezin.”

Een hechte band, dacht Peter. Is het dat, waarom het daar zo gezellig was? Waren ze daarom altijd vrolijk, zelfs Rens? Hij zou niet meer kunnen lachen als hij wist dat hij dood moest gaan.

Als vader nu zijn mond maar hield over zijn fiets tegen die mensen. Die vrouw zou vast iets naars zeggen, ze leek helemaal niet aardig.

Hij ging wat rechtop zitten, dan kon hij door de voorruit wat zien.

Ze waren in een dorp of zo. De auto maakte een bocht en ineens stonden ze bij een kerk. Een kleintje maar. Ze moesten wachten tot het hun beurt was om uit te stappen en in die tijd hoorde hij de kerkklok luiden. Niet gewoon voor een heel uur, maar anders, net als 's zondags voor kerktijd.

Vlug stapte hij achter zijn moeder de auto uit en vroeg zacht: „Waarom luidt die klok? Het is toch geen zondag?”

„Dat is voor Rens,” zei ze.

„O,” zei hij maar.

Zij waren de laatsten die de kerk ingingen. Achter hen ging de deur dicht. Er stonden twee rijen stoelen tegenover elkaar en in het midden stond de kist. Een kleine kist maar, op een baar of tafel, dat kon hij niet zien.

Het zag er zo hartverscheurend zielig uit, dat hij een gevoel kreeg dat bijna niet te dragen was. Hij zou wel willen schreeuwen, maar dat kon je hier niet doen. Er kwam water achter zijn oogleden. Hij bleef strak voor zich uitkijken, dan zou het wel overgaan.

Die zwarte vrouw uit hun auto zat naast vader en snoot oorverdovend haar neus. Vreselijk voor pap. Hij wilde hem troosten en fluisterde: „Een mooie kist, hè?” Vader knikte.

Ongemakkelijk schoof hij heen en weer op zijn stoel. Als niemand iets deed, werd Rens straks begraven en dan was het echt afgelopen.

Rens kon maar beter uit die nare kist komen, dacht hij. Je kon toch nog veel beter in een rolstoel zitten dan begraven worden. In stilte beloofde hij dat hij dan altijd achter zijn stoel zou lopen en „Mens-erger-je-niet” spelen. En op het strand zou hij nooit meer gaan zwemmen, maar naast de rolstoel blijven zitten, totdat de anderen terug waren gekomen. En hij zou 's morgens komen en 's middags en als het mocht ook 's avonds. Hij zou helemaal zijn vriend zijn. Hij slikte, hij kreeg het koud.

Het orgel begon te spelen met hele ijle tonen. Het was iets wat hij kende. Het klonk niet bedroefd, het was vrolijk. Nee, vrolijk was het ook niet, het was anders. Het huppelde, ja, dat was het. Het was huppelend en blij. Dat zouden ze bij Begers ook niet leuk vinden.

Er kwam een dominee en het orgel hield stil. Hij keek maar niet naar die dominee, want dan moest hij langs die kist heen kijken. Dat kon hij echt niet, dan kon hij nog beter in die kist kruipen en mee begraven worden.

Dat zou toch eigenlijk moeten, want Rens was over zijn fiets gevallen, dus het was toch ook een beetje zijn schuld. Maar dan moesten de anderen er ook allemaal bij. Eddy en Martin en John en Addy en ook meneer Hoofdman. Gelukkig was hij het niet alleen.

Hij keek naar de overkant, naar Addy. Ze zat naar hem te kijken. Hij gaf haar een knipoogje, want z'n hand opsteken kon niet. Ze glimlachte flauwtjes terug. John keek met een ernstig gezicht naar boven. Hij keek ook naar boven. Er brandden een heleboel lampen. John zat ze vast te tellen.

Welke melodie speelde het orgel net toch? Het had vast iets met Rens te maken en hij wist het ook. Dat hij er nu niet op kon komen, was toch wel heel oenig. Zou hij het mam vragen? Hij keek opzij. Ze had haar kerkgezicht op – houd je mond en luister – betekende dat.

Pap hoefde hij helemaal niet te proberen, die zou alleen maar sissen: „Stt...”

Toch moest hij het weten, het klonk zo... je moest er bijna van huilen, ook al was het blij.

In dezelfde volgorde waarin de mensen de kerk waren binnengekomen, gingen ze er weer uit en bleven buiten in een rij staan. Toen zette de stoet zich in beweging en men liep om de kerk heen. De begraafplaats was erachter. Ergens middenin was het graf voor Rens. Zolang je maar niet aan Rens zelf dacht, was het niet naar. Het graf was niet te zien, want de kist stond erboven. Massa's bloemen en kransen lagen ernaast. Een bloemenwinkel zou er bijna gevuld mee kunnen worden.

Er waren nog andere mensen, die hij in de kerk niet gezien had. Ineens zag hij Eddy en Martin. Eindelijk iets vertrouwds. Tjonge, wat waren ze opgetut en met een scheiding in hun nat gemaakte haar. Ze stonden een beetje te schutteren. Heimelijk had hij er

plezier om. Ze wisten zeker niet wat ze moesten doen. Net of hij dat wel wist.

Hij schoof voorzichtig wat naar achteren. Niemand hoefde hem te zien. Er kwamen sprekers, een hele rij. Ze hadden allemaal wat te zeggen. Kolder natuurlijk, want Rens verstond er toch geen woord meer van. Ook kwam meneer Hoofdman en er ging een rilling door hem heen, hij wilde weglopen.

Er werd aan zijn mouw getrokken: „Wat wil je doen?”

„Niets pap.” Te laat, hij was gesnapt.

„Blijf staan dan en luister.”

„Ja pap.”

Hij probeerde te luisteren.

„Zwijg maar, Rens,” hoorde hij meneer Hoofdman’s stem, „stil maar, alles wordt nieuw – de hemel en de aarde.”

Dat was het... dat vers had het orgel gespeeld.

„Mag ik naar huis?” fluisterde Peter tegen zijn vader, toen de auto voor de deur van de burens stopte.

„Nee, ga maar mee,” zei z’n vader.

Smekend keek hij zijn moeder aan: „Ik vind het helemaal niet leuk, mam.”

„Kom nu maar.” Ze legde een arm om zijn schouder. „John en Addy zijn er toch ook.”

Hij schudde de arm van zijn schouder en liep mee naar binnen. De kamer zat vol mensen. Waar moest hij blijven? Helemaal bij het raam waren nog een paar stoelen vrij en zijn ouders schoven al door.

O nee, dacht hij, en zocht naar een uitweg.

„Kom maar, Peter,” zei moeder.

„Even naar de wc, mam,” fluisterde hij terug, en nam gelijk de benen.

Op de gang haalde hij opgelucht adem. Alsjeblieft niet tussen al die donkere mensen in, die alleen maar zwarte gesprekken voerden.

„Peter, kom je ons helpen?”

Verschrikt keek Peter de keuken in. Addy stond broodjes te sme-

ren. Haar stem klonk zoals altijd en ze was druk bezig met John. Hij ging naar hen toe. „Waar is dat allemaal voor?”

„Voor die mensen binnen.”

„Waarom, kunnen ze thuis dan niet eten?”

„Het hoort nu eenmaal zo. Hier, help maar een handje.” Ze duwde hem een mes en een pakje boter in handen.

„John snijdt ze open, jij de boter ertussen en ik het beleg.” Het klonk allemaal alsof er niets aan de hand was.

„Ik ben blij dat het afgelopen is,” zei John.

„Nou, ik ook.”

„Vond je het zo erg dan?” Addy hield even op met broodjes beleggen.

„Je kan toch moeilijk zeggen dat het leuk was.” Eigenlijk begreep Peter best wat ze bedoelde, maar hij wilde dat ze tegen hem zouden praten. Dat zwijgen was verschrikkelijk.

„Leuk is maar een gekke opmerking. Maar erg was het ook niet.” Addy keek hem afwezig aan. Toen zei ze opeens: „Het was eigenlijk mooi en op de een of andere manier kreeg je toch een blij gevoel.”

Hij was het met haar eens, maar zou dat nooit gezegd hebben. Het was werkelijk of alles niet meer zo erg was, juist door die begrafenis.

„Als die mensen maar verdwenen zijn,” zei John zacht, „dan kan alles weer gewoon doorgaan.”

Wie had dat ook alweer gezegd, dat alles gewoon door moest gaan? De wereld hield niet op als er iemand doodging. Iedere dag ging er iemand dood. Je moest eerder verdrietig zijn als er iemand geboren werd, want dan begon het leven met narigheid en verdriet. Als je dood was, was er niets naars meer. Peter piekerde. Wie had dat toch gezegd. Was het nu meneer Hoofdman of had die dominee in de kerk dat gezegd? Toch eens aan mam vragen als ze straks thuis waren.

Hij was zo diep in gedachten, dat hij helemaal niet merkte dat meneer Begers de keuken in was gekomen.

„Fijn Peter, dat je helpt,” zei hij met een vriendelijke stem. Maar hij keek wel akelig ernstig.

„Ik zal wel even koffie zetten,” wendde hij zich tot Addy, „laat je moeder maar even begaan.”

„Waar is ze?” vroeg John.

„Boven, ze zal zo wel komen.”

Ze begrepen alle drie wat meneer Begers bedoelde en zwijgend gingen ze met hun werk door.

Toen de broodjes in grote schalen en de kopjes op een blad stonden, kwam mevrouw Begers de keuken in. Ze had rode ogen, zag Peter.

„Mogen we naar buiten gaan?” Smekend keek John zijn moeder aan. „We hoeven toch zeker niet in de kamer? Alles staat al klaar.”

„’t Is goed, hoor, gaan jullie maar.” Ze glimlachte en tegen Peter zei ze: „Je bent een lieverd, bedankt voor je hulp.”

7. Vrienden

„Hé, Mokumer...” Op de hoek van de straat stonden Martin en Eddy te wachten. Peter wilde doorlopen, maar Addy en John bleven staan, dus moest hij ook wel.

Ze staken de straat over en slenterden met hun handen in hun zakken dichterbij. Ze zagen er even smoezelig en verfrommeld uit als anders.

„Waar gaan jullie heen?” vroeg Martin.

„Nergens,” antwoordde Addy voor hem.

„We zijn thuis weggevlucht.” John knikte met zijn hoofd in de richting van zijn huis. „Het is daar nu niet bepaald prettig.”

„De laatste loodjes, hè...?” zei Eddy. Het klonk niet spottend of plagend en Peter keek ineens op. Dat was hij van Eddy niet gewend.

„Zeg Peter...” Onhandig schopte Martin met de neus van zijn schoen tegen de stoepwand. „Mijn vader vraagt of je morgen met hem meegaat.”

Peter trok een gezicht naar John. Hij werd bij zijn naam genoemd, wat nog nooit gebeurd was, en hij moest met meneer Hoofdman mee.

„Waarom moet hij mee?” vroeg John in zijn plaats.

„Hij krijgt een nieuwe fiets van hem.”

„O,” zei John.

Ongelovig staarde Peter naar de jongen. „Waarom?”

„Nou... omdat de jouwe kapot is... enne... omdat jij mij uit zee gered hebt.”

Ba, wat stonden ze hem nu allemaal aan te gapen. Je reinste geldverspilling zou zijn vader zeggen. En zijn moeder zou het ook beslist niet nodig vinden.

„Die fiets kan nog best gemaakt worden, hoor,” zei hij, en liep meteen weg. Ze hielden hem natuurlijk voor de gek. Ja, die vader

zou stapel zijn om zo maar een nieuwe fiets te geven, aan een wildvreemde nog wel.

Addy kwam achter hem aanrennen: „Loop niet zo hard, wacht eens op me.” Hij draaide zich om en keek vanuit zijn ooghoeken vlug naar de jongens. Ze liepen met zijn drieën de andere kant uit.

„Waarom wacht je niet op me?” vroeg ze.

„Kan ik ruiken dat je niet met hen meegaat?”

„Wat heeft dat er nu mee te maken? Natuurlijk was ik met hen meegegaan. Jij loopt toch zeker weg. Je kon toch ook meegaan.” Hij zei niets.

„’t Zijn toch jouw vrienden net zo goed?” merkte ze nog op. Het klonk wat treurig.

„Het zijn mijn vrienden helemaal niet,” verdedigde Peter zich.

„Welles, ik zie je zo vaak met hen lopen.”

„Daarom zijn het mijn vrienden nog niet.”

„Wel waar. Martin heeft het trouwens zelf gezegd.”

„Martin kan zoveel zeggen.” In een opwelling vroeg hij ineens op een heel andere toon: „Zeg, is meneer Hoofdman echt de vader van Martin?”

„Tuurlijk, wist je dat niet?”

„Welnee, hoe moest ik dat weten? Ik weet zijn achternaam niet eens. Ik kan het me haast niet voorstellen.”

„Hi-hi,” lachte Addy weer als vanouds. „Waarom moet je je dat kunnen voorstellen?”

„Omdat ik hem dan zeker beter ken dan jij,” snauwde hij ineens.

„Zeg eens...” Ze bleef staan. „Wat ben je nu weer aan het uitbroeden? Vraag toch gewoon wat je weten wilt, dan krijg je ook een gewoon antwoord. Maar doe niet zo geheimzinnig... en loop niet altijd en eeuwig weg.”

Even stond hij te dubben. Ze was wel te vertrouwen, ze zou haar mond ook wel houden.

„Martin en Eddy stelen,” zei hij toen abrupt.

„Wat...?” Addy’s mond viel open. Toen schoot ze in een onbedaarlijke gierbui.

Raar kind, wat viel er nu te lachen? Hij haalde zijn schouders op en liep door. Ze moest maar doen.

Nahikkend en proestend kwam Addy hem weer achterna. Hij deed net of hij haar niet zag en liep koppig verder.

„O Peter...” Ze begon opnieuw te lachen. Plotseling stond ze stil en sloeg een hand voor haar mond. „Ik moest zo lachen, dat ik even Rens vergeten was. Dat kan toch niet, hè? Je kunt toch niet gaan staan lachen als je broertje net begraven is.”

„Dat kan best, want Rens kan ook weer lachen.” Peter gebruikte, zonder erbij na te denken, de woorden van meneer Hoofdman en nu hij ze hardop nagezegd had, was het ineens of alles heel anders leek. Het bleef erg, maar het verschrikkelijke was weg. Net of je er nu wel over praten kon.

„Waarom had je zo'n lol?” vroeg hij.

„Om jou, gekkie. Dacht je nu werkelijk, dat die jongens gingen stelen?”

„Ja, ik dacht het niet, ik weet het. Ik heb het gezien.”

„Ach welnee!”

„Ik was er zelf bij. Ik kreeg ook chocola en drop en Martin vroeg nog of ik een sigaret wilde.”

„Hi-hi... een chocolade sigaret.”

„Nou ja, dat zou kunnen, die sigaretten heb ik niet gezien. Maar die chocolade en drop waren echt. Ik heb er zelf van gegeten,” liet hij beschaamd volgen.

„Dus dan heb jij ook meegedaan?” Addy bleef grinniken.

„Ik, eh... wilde niet weigeren. Maar die drop heb ik toen naar ze toe gegooit en ben weggelopen.”

„Je moest naar de bakker. En je lustte geen drop!”

Nu bleef hij staan. „Hoe weet jij dat?”

„O, dat heeft Eddy verteld.”

„Hebben zij...” Wat een lef om dat nog te vertellen ook.

„Ja hoor.” Addy huppelde nu de stoerprand op en af. „Zij hebben alles verteld.”

Ze deed net of het niets bijzonders was en ging vrolijk verder:

„Maar ik wist toch wel hoe het ging. Ik ben ook wel eens met hen meegeweest.”

„Ben jij...” Nu nog mooier.

„Ja hoor,” knikte ze ernstig, „en John ook.”

„Enne... weten je ouders dat?”

„Ook.”

„En ze...” Peter schudde zijn hoofd, „ze... zeggen daar niets van?”

„Nee, ze vinden het leuk voor ons.”

„Leuk?” Hij was verbouwereerd.

„Ja, het zijn toch onze vrienden?”

Peter zei niets meer. Hoe kon dat? Het leken nota bene zulke aardige en eerlijke mensen. Maar Rens zal dat toch vast niet geweten hebben. Dat was absoluut onmogelijk. Gelukkig maar. Plotseling begon Addy onbedaarlijk te lachen. De tranen liepen haar over de wangen.

„Je gezicht is een foto waard,” snikte ze.

„Sta niet zo stom te lachen,” riep Peter kwaad uit. „Ik vind het helemaal niet lollig. En... en Rens zou het ook vast niet leuk gevonden hebben.”

Even plotseling als ze was gaan lachen, hield ze weer op en zei verwijtend: „Dat had je nu niet moeten zeggen. Het was toch maar een grapje.”

„Het is helemaal niet grappig. Als ik dat thuis vertel, mag ik nooit meer naar jullie toe.”

Addy bleef nu ernstig en zei: „Rare, ze spéélden alleen maar inbrekertje. Ze wilden dat jij zou geloven dat ze dat snoep gestolen hadden.”

„Maar waarom? Ik begrijp er geen steek van.”

„Omdat jij hun wijsmaakte dat je uit Amsterdam kwam.”

Op zijn nogal schaapachtige blik zei Addy: „Meneer Hoofdman had Martin verteld dat jij naast ons kwam wonen en ook had hij gezegd uit welk dorp je kwam. Dat wist hij van Rens. Nou... en Martin heeft toen met Eddy lopen wachten tot jij naar buiten zou komen. Ze vonden het allebei leuk om jou ook als vriend te krijgen. Dan hadden wij met elkaar een heel clubje.”

„O,” zei Peter.

„Maar jij deed heel verwaand en toen ze vroegen waar je vandaan kwam, zei je Amsterdam.”

„Daarom hoef je toch niet te gaan stelen?” Hij begreep het ver-

band nog steeds niet.

„Dat deden ze ook niet. Die chocola haalden ze gewoon uit het pakhuis van Eddy's vader. Die heeft een groothandel in suikerwaren, zoals dat heet.”

„En in die winkel dan, daar wilden ze ook een keer een pak Mars wegnemen?” „Niks hoor.” Addy lachte weer, „Ze wilden zien wat jij zou doen, maar je betaalde gewoon.”

„Hebben zij dat allemaal verteld?”

„Ja.”

Peter kreeg een kleur. Wat was hij een sukkel. Had hij even voor gek gestaan! En zij maar lol hebben.

„Toch,” vond hij ineens, „hebben zij dan van Eddy's vader gestolen.”

„Hi-hi.” Ze begon weer te grinniken. „Dat mochten ze. Eddy had de sleutel van dat pakhuis. Die krijgt hij wel eens meer om wat te gaan halen. En dan spelen ze altijd inbrekertje. Ik vloog er de eerste keer ook in, hoor. En John ook.”

„Dus jullie ook?” Hij was dus niet de enige die zo stom was geweest.

„Jô, sta niet zo beteuterd te kijken, het was een lolletje. Ze zouden je Mokumer blijven noemen, tot je het doorhad.”

„Ik zou er nooit achtergekomen zijn.”

„Daarom vertel ik je het maar. Het... is nu allemaal zo anders.”

Peter liep terug naar huis, diep in gedachten. Addy zei ook niets meer. Dat iets wat zo verschrikkelijk is, gevolgd kan worden door iets prettigs! Eddy en Martin wilden zijn vrienden zijn en ze hadden dus niet gestolen. En dan had hij Addy en John nog.

Plotseling voelde hij dat alles best fijn zou kunnen worden in deze stad, al zou hij Rens nooit kunnen vergeten. Hij had nieuwe vrienden. Vier stuks nog wel.

Hij rende weg, misschien kon hij hen nog inhalen.

„Kom mee,” riep hij tegen Addy.

Ze renden de straat door en een zijstraat in. De hoek om en nog een straat. Halverwegen stonden de drie jongens en zijn stem schalde door de lucht: „Martin... ik ga dolgraag met je vader mee morgen. Even thuis vragen of het mag.”

Buiten adem kwam hij de kamer inrollen, met Addy op zijn hielen.

„Mam, mag ik...“⁹⁹

„Dit is meneer Hoofdman, Peter!“

„Dag meneer.“⁹⁹ Het oude liedje.

„Mam, Martin heeft...“

„Peter...!“

„O ja.“ Hij deed een stap naar voren, keek naar de bank waarop meneer Hoofdman zat en dan naar zijn handen.

„Even m'n handen wassen,“ mompelde hij, en rende de kamer uit. Hij bonkte de trap op en op de overloop stampte hij als een olifant.

„Peter!“

„Ja mam.“ Hij wachtte wat er nu weer zou komen.

„Je mag je haar ook wel even kammen, hoor.“

„Ja mam.“⁹⁹

Hij zuchtte van geluk. Het was weer net als vroeger. Ongeruimd en schoongepoetst kwam hij weer beneden en gaf meneer Hoofdman een hand.

„Ik zit al een poosje op je te wachten, Peter,“ zei hij.

„Dat wist ik niet, meneer.“

„Het geeft niet, hoor, ik heb fijn met je moeder gebabbeld. Zeg, maak jij altijd zo'n kabaal?“

„Eh... ik weet niet... ik... eh...“

„Altijd, hè Peter?“ lachte zijn moeder.

„Ga je morgen met me mee?“ vroeg meneer Hoofdman.

Schuin keek hij naar zijn moeder. Zou ze er al van weten en zou ze het goed vinden? Ze lachte en knikte naar hem. En toen schoot het eruit: „Nou meneer, wat graag.“

„Jij krijgt van mij een nieuwe fiets, als dank voor wat jij voor Martin hebt gedaan.“

„Fijn.“ Peter lachte luid. „Nou kan die ouwe met de vuilniswagen mee.“

„En jij zoekt de mooiste uit die je vinden kunt, afgesproken?“ Meneer Hoofdman lachte ook.

„Nou en of,“ riep Peter door het dulle heen en ondertussen dacht hij dat Rens ook vast blij voor hem geweest zou zijn.

Inhoud

1. De dag na de verhuizing 9
2. Voor het eerst bij de bureu 17
3. Naar het strand 29
4. Een angstige dag 37
5. Rens 46
6. Peter moet ook mee 57
7. Vrienden 63